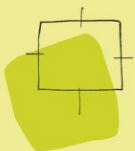

**Reactienota Beheersverordening
Waddenzee en Noordzee**

BügelHajema

Plek voor ideeën

**Reactienota Beheersverordening
Waddenzee en Noordzee**

Inhoud

Notitie + bijlage

3 mei 2015

Projectnummer 550.42.50.00.01

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Overzicht ingekomen reacties	7
3	Aanpassing op hoofdlijnen	9
3.1	Toegestaan gebruik en bouwen	9
3.2	Kitesurflocaties Noordzee	10
4	Reacties van instanties	11
4.1	Ministerie van Defensie	11
4.2	Rijkswaterstaat Noord-Nederland	12
4.3	Provincie Fryslân	12
4.4	Provincie Groningen	15
4.5	Wetterskip Fryslân	16
4.6	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	16
4.7	Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed	17
5	Reacties van rechtspersonen en natuurlijke personen	19
5.1	De Waddenvereniging	19
5.2	Watersportverbond - Regioteam Wadden	22
5.3	Indiener A	25
5.4	Indiener B	26
5.5	Indiener C	27
5.6	Indiener D	27
6	Ambtelijke aanpassingen	29

Bijlage

Inleiding

Algemeen

De “*Beheersverordening Waddenzee en Noordzee*” is opgesteld door 13 samenwerkende Waddengemeenten. Deze deelnemende gemeenten zijn: Ameland, Delfzijl, Dongeradeel, Eemsmond, Ferwerderadiel, Harlingen, het Bildt, Hollands Kroon, Oldambt, Schiermonnikoog, Terschelling, Texel en Vlieland.

Vorengenoemde gemeenten hebben met het opstellen van de beheersverordening het initiatief genomen om meer sturing over het eigen grondgebied te krijgen en te houden, te midden van de bestaande complexe regelgeving over de Waddenzee en Noordzee. Tevens leidt dit gezamenlijk optrekken tot een kostenbesparing en eenduidigheid in regelgeving.

De beheersverordening is sober en doelmatig en vervangt de bestaande gemeentelijke ruimtelijke plannen voor het gebied. In plaats van 13 verschillende bestemmingsplannen zal sprake zijn van één beheersverordening. Hiermee wordt de bestaande situatie vastgelegd voor zover die niet valt onder regelingen van andere overheden, zoals de planologische kernbeslissing Waddenzee of de aanwijzing als Natura 2000-gebied.

De overige vier Waddengemeenten Den Helder, De Marne, Súdwest-Fryslân en Franekeradeel doen niet mee. Deze gemeenten hebben er voor gekozen hun deel van het Wadden- dan wel Noordzeegebied op te nemen in een andere ruimtelijke planvorm, zoals een eigen gemeentelijk bestemmingsplan.

Terinzagelegging

Rondom de Waddenzee en Noordzee zijn veel partijen actief. In dat kader is er voor gekozen om met de beheersverordening toch een inspraakproces te doorlopen, ondanks het feit dat een dergelijke procedure voor een beheersverordening wettelijk niet verplicht is voorgeschreven.

Het ontwerp van de beheersverordening heeft in alle 13 gemeenten aan de balie van het gemeenteloket ter inzage gelegen vanaf 4 december 2014 gedurende een periode van zes weken.

Nadere informatie kon worden verkregen via www.waddenzee.nl en worden opgevraagd bij alle deelnemende gemeenten.

Reacties

Tijdens de termijn van terinzagelegging is het voor iedereen mogelijk geweest om op de beheersverordening te reageren. Dit kon schriftelijk (zowel per brief

als per mail) dan wel mondeling bij de verschillende colleges van burgemeester en wethouders van de bij de beheersverordening betrokken gemeenten.

Welgeteld zijn in totaal 13 reacties ontvangen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een overzicht gegeven van de ontvangen reacties. Hoofdstuk 3 geeft inzicht in de algemene aanpassing op hoofdlijnen van de beheersverordening. Hoofdstuk 4 en 5 omvatten vervolgens de behandeling van de ontvangen reacties; een samenvatting van de reacties is opgenomen en vervolgens van een reactie voorzien. Na de beantwoording van iedere reactie is in de daaropvolgende conclusie aangegeven of er ook aanleiding heeft bestaan om de beheersverordening aan te passen.

Overzicht ingekomen reacties

In onderstaande tabel is aangegeven van welke partijen een reactie op de beheersverordening is ontvangen. De lijst correspondeert in chronologische volgorde met de in de bijlagen opgenomen, originele reacties.

		Verwijzing	Betrokken gemeente(n)
1.	Ministerie van Defensie	§ 4.1	Alle + Texel, Vlieland
2.	Rijkswaterstaat Noord-Nederland	§ 4.2	Alle + Texel
3.	Provinsje Fryslân	§ 4.3	Texel, Vlieland, Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling, Harlingen, het Bildt, Ferwerderadiel, Dongeradeel
4.	Provincie Groningen	§ 4.4	Eemsmond, Delfzijl
5.	Wetterskip Fryslân	§ 4.5	Vlieland
6.	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	§ 4.6	Texel, Hollands Kroon
7.	Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed	§ 4.7	Alle
8.	De Waddenvereniging	§ 5.1	Alle
9.	Watersportverbond - Regioteam De Wadden	§ 5.2	Alle
10.	Indiener A	§ 5.3	Terschelling
11.	Indiener B	§ 5.4	Texel
12.	Indiener C	§ 5.5	Ferwerderadiel
13.	Indiener D	§ 5.6	Eemsmond

De ingekomen reacties onder 1 tot en met 7 zijn afkomstig van overheidsinstanties. De overige ingekomen reacties zijn van rechtspersonen dan wel natuurlijke rechtspersonen. In de tabel zijn de verwijzingen opgenomen naar de paragraaf waarin de reacties in hoofdstuk 4 en 5 zijn behandeld. Tevens is aangegeven op welke betrokken gemeente de reactie in zijn geheel of gedeeltelijk van toepassing is.

Aanpassing op hoofdlijnen

3

3.1

Toegestaan gebruik en bouwen

Uit diverse ingekomen reacties op de ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee blijkt dat het niet geheel duidelijk is wat de uitgangspunten zijn voor het toegestane gebruik en bouwen op basis van de regels van de beheersverordening. Onduidelijkheid heerst er met name over de beperkte ontwikkelmogelijkheden op basis van de beheersverordening.

Naar aanleiding van het bovenstaande worden in de vast te stellen beheersverordening de volgende aanpassingen in de bestemming 'Water' voorgesteld:

Gebruik:

1. Toegestane vergund gebruik is toegestaan. Hiervoor is een specifieke bijlage opgenomen die gedetailleerd inzicht geeft in het vergunde gebruik. Aangesloten is bij de inventarisatie die is uitgevoerd in het kader van het Natuurbeheerplan Waddenzee. Deze bijlage betreft bijlage 1 bij de regels van de vast te stellen beheersverordening.
2. Voorst is aangesloten bij het gebruik dat op basis van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is toegestaan dan wel moet worden geregeld. Het betreft met name de militaire aangelegenheden en cultuurhistorie.
3. Tot slot is het specifiek vergunde gebruik opgenomen in de beheersverordening. Dit betreft het vergund gebruik dat past binnen de voorheen geldende planologische regime.
4. Met het oog op de eventueel gewenste verruiming van de gebruiksmogelijkheden is een afwijkmogelijkheid opgenomen. Hierbij is de relatie met het ontwikkelen van de natuurlijke waarden van het getijdengebied zoals beschreven in een Beheerplan gelegd. Het betreft dan ook een zeer beperkte mogelijkheid voor nieuw gebruik.

Bouwen

1. Uitgangspunt van de beheersverordening is dat in beginsel de bestaande bouwwerken zijn toegestaan. Qua bouwmogelijkheden is een aantal algemene regels opgenomen, waardoor er voor het vergunde gebruik beperkte bouwwerken kunnen worden opgericht. Het gaat hierbij om geringe bouwwerken, van ondergeschikte aard en omvang, begrensd in bouwhoogte. Hieronder valt onder meer het bouwen van (aanleg)steigers (al dan niet

drijvend), kaden en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van het kustbeheer, de scheepvaart en/of de zeeveiligheid.

2. Ten aanzien van de bouw mogelijkheden zijn enkele afwijkingen opgenomen. Deze afwijkingen zijn grotendeels in overeenstemming met het Barro, zoals de wadwachtposten, nieuwe bouwwerken ten behoeve van het kustbeheer, de zeeveiligheid en/of veiligheid en nieuwe tijdelijke bouwwerken ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek en monitoring.

Op grond van bovenstaande is een overzichtelijk geheel aan activiteiten in de beheersverordening opgenomen. Ook is duidelijk welke beperkte ontwikkel mogelijkheden zijn toegestaan op basis van de beheersverordening. Het een en ander is beoordeeld in de Voortoets. Daarin is beoordeeld of de ontwikkelingen passen binnen de kaders van de Natuurbeschermingswet 1998.

In de regels is een zogenoemde vangnetbepaling opgenomen. Deze bepaling maakt deel uit van de beheersverordening om te voorkomen dat vergund gebruik onbedoeld niet onder de werking van de beheersverordening valt.

3.2

Kitesurflocaties Noordzee

Langs de Noordzee zijn kitesurflocaties aanwezig. Deze locaties dienen, anders dan de locaties op de Waddenzee, geregeld te worden op grond van de beheersverordening. Voor de Waddenzee geldt het Binnenvaartpolitiereglement (Bpr) waarin eigen regels voor deze vorm van watersport zijn opgenomen, maar voor de Noordzee geldt deze niet. Hier gelden de Internationale Bepalingen ter voorkoming van aanvaring op zee. Daarin is geen aandacht besteed aan Kitesurfen. De kitesurflocaties langs de Noordzee zijn in de vast te stellen beheersverordening op de verbeelding aangeduid.

Reacties van instanties

4.1

Ministerie van Defensie

Samenvatting

Redactionele aanpassingen

1. Gevraagd wordt tweemaal tekstueel in de toelichting na Den Helder: *“Marine vlieggkamp De Kooy”* toe te voegen alsook *“luchtvaartterrein Den Helder”* te vervangen door *“Marine vlieggkamp De Kooy bij Den Helder”*. ALGEMEEN

Militaire luchtvaartterreinen

2. Opgemerkt wordt dat het luchtvaartterrein op Texel niet in beheer of gebruik is bij het Ministerie van Defensie en dan ook ten onrechte als militair luchtvaartterrein is aangeduid. TEXEL
3. In overweging wordt gegeven te vermelden dat door het Ministerie van Defensie is besloten om het patiëntenvervoer door de Search and Rescue helikopters van de Koninklijke Luchtmacht vanaf luchtvaartterrein Vlieland medio 2015 te beëindigen. Het vervoer zal door een civiele instantie worden overgenomen. In dit kader wordt de militaire aanwijzing van het luchtvaartterrein in de loop van 2015 ingetrokken en zal de Provinsje Fryslân de landingsplaats als burgerluchtvaartterrein aanwijzen. VLIELAND

Beantwoording

- Ad. 1. De voorgestelde redactionele aanpassingen worden verwerkt in de beheersverordening.
- Ad. 2/3. Beide opmerkingen worden verwerkt in de beheersverordening.

Conclusie

De toelichting van de beheersverordening zijn naar aanleiding van de ingediende opmerkingen van het Ministerie van Defensie aangepast.

4.2

Rijkswaterstaat Noord-Nederland

Samenvatting

Redactionele aanpassingen

ALGEMEEN

4. Om de tekst in de toelichting enigszins scherper te formuleren worden de volgende tekstuele suggesties gedaan:

- Invoegen tekstdeel: Deze aanleiding is nog eens versterkt door de recent “voor een groot deel” gedecentraliseerde - en vaak provinciegrens overstijgende... Dit omdat niet alle aspecten gedecentraliseerd zijn zoals het aspect natuur in geval van de Wadden.
- Naast het Beheer - en Ontwikkelingsplan ook een verwijzing naar de samenwerkingsagenda opnemen.

TEXEL

- Locatie h. Ceres (gemeente Texel) is geen aangewezen locatie voor kitesurfen.
- De looptijd van het beheerplan voor de Waddenzee is 2015-2021.
- De term “waterstaatkundig beheer” wijzigen in “waterbeheer”.

Beantwoording

Ad. 4. De voorgestelde redactionele aanpassingen worden verwerkt in de toelichting van de beheersverordening.

Conclusie

De toelichting van de beheersverordening is aangepast naar aanleiding van de ingediende opmerkingen van Rijkswaterstaat Noord-Nederland.

4.3

Provincie Fryslân

Samenvatting

Voortoets, opgenomen vormen van gebruik

5. De voortoets is grotendeels gebaseerd op de teksten van het concept beheerplan Natura 2000 Waddenzee. De provincie heeft de indruk dat daarbij geen gebruik is gemaakt van de laatste versie. Als gevolg hiervan maakt de provincie een aantal opmerkingen. Ook vraagt de provincie om aandacht voor de beperkte ontwikkelingsmogelijkheden die mogelijk worden gemaakt in de beheersverordening. De voortoets dient hierin explicieter te worden gemaakt.

Algemeen

6. De provincie adviseert om de teksten in de toelichting definitief te maken en inzicht te geven in de concrete beperkte ontwikkelingsruimte.

Verordening

7. De tekst in de toelichting, paragraaf 2.2.3, aangaande de nu van toepassing zijnde provinciale Verordening Romte Fryslân 2014 is niet geheel correct en compleet. De provincie adviseert om dit te actualiseren.

Regeling bestaand gebruik

8. De provincie verzoekt de wijze en status van de gemeentelijke inventarisaties, in het licht van de formele vergunde situatie, te verduidelijken.

Vangnetbepaling/overgangsrecht

9. De provincie adviseert nadere uitleg en verduidelijking van de systematiek ten aanzien van de noodzaak van de vangnetbepaling en het ontbreken van het overgangsrecht in de toelichting op te nemen.

Inventarisatie

10. De provincie geeft aan dat de inventarisatiegegevens op onderdelen onduidelijk zijn.

Gasleidingen

11. Afgevraagd wordt of de weergave van de gasleidingen in de tabel op blz. 40 van de toelichting volledig en correct is.

Haven Harlingen

12. De haven van Harlingen heeft een apart afwegingskader in het Barro gekregen. Voorgesteld wordt om dit te verwerken in de tabel van blz. 31 toelichting.

Ontwikkeling meerboeien en steigers

13. De regeling van artikel 5.3, onder b en c, die respectievelijk de bouw van nieuwe meerboeien en aanlegsteigers ten behoeve van de verblijfsrecreatie mogelijk maakt, roept de vraag op op grond waarvan deze ontwikkeling kan worden gemotiveerd en of deze nog is aan te merken als behorende bij beheer en/of 'beperkte ontwikkelingsruimte'. Deze ontwikkeling is in de voortoets niet beschreven.

Regeling winning diepere delfstoffen

14. De regeling inzake de winning van diepere delfstoffen niet geheel duidelijk. Onduidelijk is of beoogd is om met deze bepaling ook de zoutwinning als gebruik te regelen, zoals die vanaf de wal zal kunnen gaan plaatsvinden.

Pierenstekerij

15. De provincie merkt op dat er twee concessiehouders in Noord Holland zijn die bedrijfsmatig mechanisch pierensteken en vraagt zich af of dit niet moeten geregeld.

Beantwoording

- Ad. 5.** Bij het opstellen van de vast te stellen beheersverordening, inclusief voortoets, zal de laatste versie van het beheerplan Natura 2000 Waddenzee worden betrokken. Daar waar noodzakelijk zal de voortoets worden aangepast aan het beheerplan. De overige door de provincie aangegeven aandachtspunten zullen worden doorgenomen en daar waar nodig worden verwerkt in de definitieve voortoets. Gebruik zal worden gemaakt van de volgende informatiebron:
<http://www.waddenzee.nl/Bibliotheek.2607.0.html>
- Ad. 6.** Er zal tegemoet worden gekomen aan het advies van de provincie. De toelichting zal worden opgesteld als definitief exemplaar en inzicht zal worden gegeven in de beperkte ontwikkelmogelijkheden.
- Ad. 7.** De tekst in de toelichting, paragraaf 2.2.3, zal worden geactualiseerd aan de hand van de Provinciale Verordening Romte 2014.
- Ad. 8.** De in de beheersverordening opgenomen gemeentelijke inventarisaties zien uitsluitend op de door die gemeenten vergunde situaties. Zie ook paragraaf 5.2 van de toelichting van de beheersverordening.
- Ad. 9.** De vangnetbepaling is opgenomen voor vergund gebruik en vergunde bouwwerken die, tegen de bedoeling van de diverse gemeenten in, per abuis niet in de beheersverordening terecht is gekomen. Op deze wijze wordt voorkomen dat vergunde rechten onbedoeld teniet worden gedaan. De vangnetbepaling functioneert op niet op gelijke wijze als het overgangsrecht. Immers, het doel van het plaatsen van vergund gebruik en bouwen onder de werking van het overgangsrecht is gericht op beëindiging. In het voorliggende geval is dat niet aan de orde.
- Ad. 10.** Daar waar mogelijk zullen de inventarisatiegegevens als opgenomen in de beheersverordening worden verduidelijk, door bijvoorbeeld te verwijzen naar coördinaten. Ook zal worden aangesloten bij de inventarisatie voor het bestaand gebruik, zoals geïnventariseerd voor het beheerplan Waddenzee.
- Ad. 11.** De tabel op blz. 40 van de toelichting zal worden doorgenomen en daar waar nodig worden aangepast.
- Ad. 12.** De haven van Harlingen zelf maakt geen deel uit van het plangebied van de beheersverordening. Wel is zeewaartse uitbreiding van de haven, onder voorwaarden, mogelijk. Het advies van de provincie wordt overgenomen en de toelichting aangevuld.

- Ad. 13.** De beheersverordening die is aangeboden voor advies betreft de basisverordening en is nog niet voor iedere gemeente specifiek gemaakt. In de definitieve beheersverordening zal worden beschreven welke beperkte ontwikkelingsruimte mogelijk wordt gemaakt. Hier van zal een vertaling worden gemaakt naar de regels. Overigens zal voor alle deelnemende gemeenten de beheersverordening bestaan uit een gezamenlijke toelichting en een specifieke op de gemeente gericht regeldocument met bijbehorende kaarten. De voortoets zal, indien nodig, worden aangevuld op het punt van de beperkte ontwikkelingsruimte. Zie ook paragraaf 3.1 van de voorliggende reactie-nota.
- Ad. 14.** De regeling zal worden uitgelegd in de definitieve beheersverordening. De gekozen diepte van 50 m ziet op de diepste zeebodem. Gezien de dynamiek in de bodem is ervoor gekozen om een diepte op te nemen in de regels. Hiermee is uitdrukkelijk niet bedoeld om de winning van diepe delfstoffen te regelen. Voor de winning van diepe delfstoffen dient een eigen, zelfstandig, planologisch kader te worden opgesteld. Dit uiteraard voorzover het een gebruik betreft dat niet is genoemd in bijlage 1 van de regels van de vast te stellen beheersverordening. Zie ook paragraaf 5.1 van de toelichting van de vast te stellen beheersverordening.
- Ad. 15.** De beheersverordening staat vergunde activiteiten toe. Vergund bedrijfsmatig mechanistisch pierensteken dient dan ook mogelijk te zijn binnen de werkingssfeer van de beheersverordening. De activiteit maakt deel uit van bijlage 1 bij de regels van de vast te stellen beheersverordening.

Conclusie

De toelichting, regels en bijlagen (voortoets en inventarisatiegegevens) van de beheersverordening worden naar aanleiding van de ingediende opmerkingen van de Provinsje Fryslân aangepast.

4.4

Provincie Groningen

Samenvatting

Aardkundige (landschappelijke) waarden

- 16.** De provincie geeft te kennen dat in het plangebied aardkundige waarden aanwezig zijn die geen beschermende regeling kennen. De provincie adviseert om hier alsnog een regeling voor op te nemen.

Waterkeringszone

17. De provincie stelt voor om de term 'vrijwaringszone' te wijzigen in de term 'waterkeringszone'. Op deze wijze is de terminologie in overeenstemming met de provinciale verordening.

Beantwoording

- Ad. 16. De provincie heeft een uitvoerig tekstvoorstel meegestuurd over de Punt van Reide en Rottumeroog en -plaat. Van deze teksten zal gebruik worden gemaakt. Tevens zal een passende juridische regeling worden opgenomen voor de aardkundige waarden in het plangebied.

- Ad. 17. Van belang is dat de opgenomen regeling geen inhoudelijke strijdigheden bevat in relatie tot de provinciale verordening. De provincie maakt hiervan geen melding. Om deze reden wordt ervoor gekozen om de terminologie in de beheersverordening niet aan te passen.

Conclusie

De toelichting van de beheersverordening wordt naar aanleiding van de ingediende opmerkingen van de Provincie Groningen aangepast.

4.5

Wetterskip Fryslân

Samenvatting

VLIELAND

18. Wetterskip Fryslân heeft kennisgenomen van het ontwerp van de beheersverordening voor Vlieland. De beheersverordening geeft het Wetterskip geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Beantwoording

- Ad. 18. Onder dankzegging wordt dit bericht van Wetterskip Fryslân voor kennisgeving aangenomen.

Conclusie

De beheersverordening hoeft niet aangepast te worden.

4.6

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Samenvatting

TEXEL,
HOLLANDS KROON

19. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (Vr NHN) constateert dat de beheersverordening conserverend van aard is waardoor kan worden geconcludeerd dat er geen toename van risico's op het gebied van externe veiligheid bestaan voor de betrokken gemeenten Texel en Hollands Kroon.

Beantwoording

Ad. 19. Onder dankzegging wordt dit bericht van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord voor kennisgeving aangenomen.

Conclusie

De beheersverordening hoeft niet aangepast te worden.

4.7

Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed

Samenvatting

20. De regeling ten behoeve van de bescherming van de archeologische waarden in de Wadenzee dient toe te zien op het aspect archeologie. De termen archeologie en cultuurhistorie worden echter door elkaar gebruikt. Voorgesteld wordt om dit aan te passen.
21. Agevraagd wordt of de standaardformulering ten behoeve van archeologisch onderzoek wel is toegepast.
22. Gevraagd wordt op welke wijze moet worden omgegaan met de bekende puntlocaties. Deze locaties worden niet openbaar gemaakt. Gekozen moet worden voor één duidelijke lijn: of opnemen of niet noemen van de puntlocaties. Voor de beheersverordening is een attenderende werking ten aanzien van puntlocaties voldoende. Dit betreft in elk geval het rijksmonument Burgzand.

Beantwoording

Ad. 20. Het gebruik van de termen archeologie en cultuurhistorie zal niet worden aangepast. De regels zijn afgestemd op de terminologie uit het Barro.

Ad. 21. De standaardformulering is als basis genomen voor de regeling die nu in de beheersverordening is opgenomen.

Ad. 22. De puntlocaties zullen niet op de plankaart worden geplaatst. Rijksmonument Burgzand zal in de toelichting worden benoemd.

Conclusie

De toelichting zal worden aangepast.

Reacties van rechtspersonen en natuurlijke perso- nen

5

5.1

De Waddenvereniging

Samenvatting

Algemeen

23. De Vereniging tot behoud van de Waddenzee (kortweg: Waddenvereniging) heeft grote waardering voor het initiatief om de ruimtelijke regelgeving van de gemeenten gezamenlijk op te pakken. Graag had de Waddenvereniging gezien dat was gekozen voor een ruimtelijk instrument waarin relevante ontwikkelingen ten gunste van de hoofddoelstelling natuur en werelderfgoedstatus tot hun recht zouden komen.

Voortoets, Natura 2000

24. De conclusie als opgenomen in de voortoets dat geen kans is op significante effecten door het gebruik dat de beheersverordening mogelijk maakt, is onvoldoende onderbouwd. De effectbeoordeling moet plaatsvinden aan de hand van de maximale mogelijkheden van het plan. Ook dienen activiteiten die niet eerder zijn beoordeeld in het kader van de natuurbeschermingswet 1998 in volle omvang worden betrokken bij de effectbepaling van het plan. De beoordeling als opgenomen in de voortoets moet dan ook worden aangevuld op diverse punten, wil de in de voortoets getrokken conclusie gerechtvaardigd zijn.

Erecode

25. Ten aanzien van de als bijlage bij de regels opgenomen erecode wordt geadviseerd een juridisch sluitende formulering op te stellen. Hiervoor dient de geactualiseerde erecode als basis te dienen.

Rechtszekerheid, locatie- en gebiedsgebonden activiteiten

26. De Waddenvereniging stelt dat plaatsgebonden en gebiedsgebonden activiteiten op de verbeelding moeten worden opgenomen. Dit vanuit het oogpunt van rechtszekerheid.

Kitesurfen

- 27.** Kitesurflocaties gelegen aan de Noordzeestranden dienen expliciet in de beheersverordening te worden geregeld, omdat het Binnenvaart-politiereglement hierop niet van toepassing is.

Landschappelijke waarden

- 28.** De bescherming van landschappelijke waarden krijgt meer inhoud naarmate de aanwezige waarden meer geconcretiseerd worden. De Waddenvereniging vraagt hiervoor aandacht. Ook wordt gevraagd hoe de gemeenten denken zorg te dragen voor de aantasting van de landschappelijke waarden van de Waddenzee als gevolg van activiteiten buiten het gebied.

Handhaving

- 29.** De Waddenvereniging vraagt inzicht te verkrijgen op de wijze waarop de gemeenten zorg gaan dragen voor de handhaving van de beheersverordening.

Specifieke opmerking op regels

- 30.** De Waddenvereniging geeft een aantal gedetailleerde opmerkingen over de tekst van de beheersverordening.

Beantwoording

- Ad. 23.** Ten aanzien van het gekozen ruimtelijk instrument wordt opgemerkt dat de gezamenlijke ruimtelijke aanpak van het gebied vraagt om een strategische aanpak. Gekozen is voor het uitgangspunt dat de bestaande situatie ruimtelijk beheerd moet worden, vanuit een eensluidende juridische regeling. Via zelfstandige ruimtelijke procedures is ruimte voor ontwikkelingen.
- Ad. 24.** Door de Waddenvereniging is geconstateerd dat kennelijk sprake van een discrepantie tussen de beoordeling van activiteiten in de voor-toets en de planologische mogelijkheden in de beheersverordening. Beide genoemde documenten zullen naast elkaar worden gelegd en nadere afstemming zal plaatsvinden. Daar waar noodzakelijk zullen de documenten worden aangepast dan wel aangevuld.
- Ad. 25.** Deels wordt de erecode gebruikt als afwegingskader bij een te verlenen omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan. Hiervoor is het niet noodzakelijk om een juridische regeling op te stellen. De erecode waarborgt voorts een wijze van omgaan met het Wad, onder meer door recreanten. De erecode in de vorm zoals deze is opgenomen als bijlage bij de regels, betreft een werkbaar praktijkdocument. Ten aanzien van de handhaving op basis van de erecode wordt gesteld dat de handhaving vooral via de sectorwetgeving (zoals de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet

1998) plaatsvindt. Er bestaat dan ook geen noodzaak om de erecode te juridificeren.

- Ad. 26.** Juist uit oogpunt van rechtszekerheid is ervoor gekozen om plaatsgebonden en gebiedsgebonden activiteiten niet vast te leggen op de verbeelding. De voorliggende beheersverordening omvat een groot gebied waarbinnen vergunde activiteiten zijn toegestaan. De omvang en het detailniveau van het plangebied maakt het lastig om vergunde activiteiten op een locatie vast te leggen. Voorkomen dient te worden dat activiteiten wellicht niet meer zijn toegestaan, omdat het aangeduide gebied niet overeenkomt met de vergunde locatie. Plaatsgebonden en gebiedsgebonden activiteiten worden dan ook niet aangeduid op de verbeelding.
- Ad. 27.** De beheersverordening is opgesteld vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening. Nu de kitesurflocaties langs de Noordzeestranden niet via het Binnenvaartpolitiereglement worden geregeld (het BPR heeft hierop geen betrekking) en Zeeaanvaringsreglement hierover niks regelt, zullen de locaties in de beheersverordening worden geregeld.
- Ad. 28.** De natuurwetgeving is het geëigende instrument op basis waarvan de landschappelijke waarden gedetailleerd beschermd moeten worden. De handhaving op het punt van de landschappelijke waarden is een punt van uitvoering van de regels in de beheersverordening. Daarover is op voorhand geen uitspraak te doen.
- Ad. 29.** In de toelichting zal een paragraaf worden opgenomen die inzicht geeft in de wijze waarop de handhaving in het plangebied zal worden uitgevoerd.

Ad. 30.

Artikel 1 onder 16	Hetgeen in het Barro is aangegeven is geregeld. Daarnaast is het vanuit planologisch oogpunt wenselijk om hierop een aanvulling te doen.
Artikel 3, lid 3.3	Het verbod ten behoeve van inpolderen en/of bedijken dan wel het ontpolderen van zomerpolders vloeit voort uit het Barro.
Artikel 5, lid 5.1	In de vast te stellen beheersverordening wijzigt de bestemmingsomschrijving, waardoor een aantal opmerkingen niet meer aan de orde zijn.
Artikel 5, lid 5.2, onder 3 en 6	Het is vanuit planologisch oogpunt wenselijk om hier niet te spreken van bestaande bouwwerken, geen gebouwen zijnde en niet aan te

	sluiten op het Barro.
Artikel 5, lid 5.3, onder c	Het vanuit planologisch oogpunt wenselijk om een aanvulling op het Barro te doen.

Conclusie

De toelichting, regels en verbeelding van de beheersverordening worden naar aanleiding van de ingediende opmerkingen door de Waddenvereniging aangepast.

5.2

Watersportverbond – Regioteam Wadden

Samenvatting

Geen kaart en begrenzing, ontbreken van enkele gemeenten

31. Het watersportverbond verzoekt een overzichtskaart in de beheersverordening op te nemen, zodat inzicht wordt verkregen in het plangebied. Ook wordt gevraagd waarom niet alle gemeenten deelnemen in het project ‘beheersverordening Waddenzee’. Een aantal zaken is hierdoor niet goed te interpreteren.

Bestaand gebruik en bestaande bouwwerken

32. Verzocht wordt om meer duidelijkheid te bieden over datgene wat op basis van de beheersverordening is toegestaan. Betreft het uitsluitend de bestaande situatie? Hoe verhoudt zich dit tot lokale, vaak niet vergunde activiteiten, kwelderherstel e.d.? Welke beperkte ontwikkelmogelijkheden zijn er in de beheersverordening mogelijk?

Geluid door wadgebruikers

33. Afgevraagd wordt of in de paragraaf over de geluidshinder nog iets moet worden toegevoegd over geluid van nachtvaarten van water-taxi’s en andere geluidsoverlast door wadgebruikers.

Begrippenlijst

34. Het Watersportverbond mist een omschrijving van beroepsscheepvaart, recreatievaart en kitesurfgebieden. Een helder onderscheid tussen beroepsscheepvaart en recreatievaart geeft de (door gewenste) mogelijkheid het verbod op snelvaren door de beroepsscheepvaart buiten de vaargeulen op te nemen.

Overtijen/overnachten op het Wad

35. Het Watersportverbond wijst erop dat de buitendelta’s, waaronder de Razende Bol, nu ook binnen het plangebied vallen en dat gebruiksgroepen ook hier kunnen overtijen of overnachten. Afgevraagd wordt hoe hiermee zal worden omgegaan?

Meerboeien en drijvende steigers voor recreatievaart

36. De mogelijkheid tot realisatie van meerboeien en drijvende steigers voor recreatievaart is op verzoek van de gemeente Vlieland opgenomen. Afgevraagd wordt of deze bouwmogelijkheid voor het gehele plangebied moet gelden.

Begrenzing dagrecreatief en educatief medegebruik

37. Het lijkt het Watersportverbond zinvol om een begrensd gebruik voor dagrecreatief en educatief medegebruik aan te geven in de beheersverordening. Dit in verband met de rust op het Wad. Ook wordt gevraagd of evenementen wel verboden zijn.

Eenduidigheid over kitesurflocaties

38. Aangegeven wordt dat niet duidelijk is hoeveel kitesurflocaties er nu daadwerkelijk zijn. In de toelichting worden verschillende aantallen genoemd.

Vooraf toetsen aan waarden t.b.v. bouwwerken

39. De afwijkmogelijkheid voor wadwachtposten bevat onduidelijke voorwaarden. Graag zou het Watersportverbond hierover een nadere uitleg willen. Het Watersportverbond is voorstander van een toetsing vooraf, zodat alle gemeente een gelijklopend afwegingskader gebruiken en ook op dezelfde wijze toepassen.

Positief over opnemen van erecode

40. Het Watersportverbond is positief over het opnemen van 'inachtname van de erecode' bij diverse bestemmingen en afwijkingen van de regels. Hierdoor wordt verantwoord gedrag gekoppeld aan bestemmingen en toegestaan gebruik.

Beantwoording

- Ad. 31. De beheersverordening die is aangeboden voor advies betreft de basisverordening en is nog niet voor iedere gemeente specifiek gemaakt. In de definitieve beheersverordening zal per gemeente een overzichtskaart van het betreffende plangebied worden opgenomen. De deelname in het project beheersverordening Waddenzee en Noordzee is uiteraard op vrijwillige basis. Enkele gemeenten geven de voorkeur aan een eigen planologisch regiem. Zij nemen dan ook geen deel in het voorliggende project. In de toelichting van de definitieve beheersverordening zal inzicht worden gegeven in de beperkte ontwikkelmogelijkheden.
- Ad. 32. In de toelichting van de definitieve beheersverordening zal inzicht worden gegeven in de beperkte ontwikkelmogelijkheden. Tevens zal inzicht worden gegeven in datgene wat op basis van de beheersverordening is toegestaan. Zie ook paragraaf 3.1 van de voorliggende reactienota.

- Ad. 33.** De beheersverordening is niet het geschikte instrument om geluid van nachtelijke wadtaxi's en gebruikers van het wad te toetsen. Hiervoor bieden de wet milieubeheer en de Wet geluidhinder het kader.
- Ad. 34.** Naar aanleiding van de aanpassing zoals beschreven in paragraaf 3.1 is het opnemen van de voorgestelde begrippen niet langer noodzakelijk.
- Ad. 35.** De beheersverordening regelt gebruik en bouwen dat planologisch gewenst is. Uiteraard is het zo dat, indien het nieuw gebruik betreft, eerst een vergunning door het betreffende bevoegd gezag moet worden verleend. Ook moet de erecode in acht worden genomen. Dit instrument regelt het gebruik van het Wad op informele wijze en biedt hiermee de nodige vrijheid om handhavend op te treden. Daarnaast zijn de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet 1998 de meest passende kaders om te handhaven in verband met de natuurbelangen. Indien gebruik als niet wenselijk wordt geacht, kan het bevoegd gezag het gebied aanwijzen als stiltegebied op basis van artikel 20 Nb-wet 1998.
- Ad. 36.** De beheersverordening die is aangeboden voor advies betreft de basisverordening en is nog niet voor iedere gemeente specifiek gemaakt. In de definitieve beheersverordening zal per gemeente een juridische regeling gaan gelden. Uiteraard zal hierbij een keuze worden gemaakt ten aanzien van de gewenste bouwmogelijkheden.
- Ad. 37.** Gezien de natuurlijke dynamiek in het plangebied zal geen begrenzing van dagrecreatief en educatief medegebruik worden opgenomen. In het begrip dagrecreatief medegebruik, artikel 1 onder 17, zijn evenementen uitgesloten, tenzij ze vallen onder het bestaande gebruik.
- Ad. 38.** Het aantal kitesurflocaties zal worden nagelopen en zullen op de verbeelding worden aangegeven. De kitesurflocaties in de Noordzee worden aangeduid. Zie ook paragraaf 3.2 van de voorliggende reactienota.
- Ad. 39.** Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) biedt de mogelijkheid om in de Waddenzee wadwachtposten te bouwen. De voorwaarden zoals die aan de afwijkingmogelijkheid zijn gekoppeld, vloeien voort uit het Barro. Getracht is een zo duidelijk mogelijke regeling op te nemen, waarbij is voldaan aan de vereisten uit het Barro. Toetsing vooraf is mogelijk als op voorhand duidelijk is waar wadwachtposten gebouwd zullen worden. In de beheersverordening is dan een rechtensregeling opgenomen en in de toelichting is inzicht gegeven de gemaakte afweging ten aanzien van de gestelde voor-

waarden aan wadwachtposten. In het voorliggende geval is echter niet duidelijk waar mogelijk een wadwachtpost wordt gebouwd, toetsing vooraf kan dan ook niet plaatsvinden.

- Ad. 40. De opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen. Ook wordt verwezen naar de beantwoording in ad 22, een juridische vertaling van de erecode.

Conclusie

De toelichting en regels van de beheersverordening worden naar aanleiding van de ingediende opmerkingen van het Watersprotverbond aangepast.

5.3

Indiener A

Samenvatting

De Kom en Groene Strand aanwijzen als natuurgebied

TERSCHELLING

41. In hoofdzaak wordt door indiener bepleit dat de Kom (gedeeltelijk) de bestemming 'Natuur' zal krijgen, evenals het gebied bij het Groene Strand.

Verder worden de volgende opmerkingen gemaakt:

42. Indiener is het niet eens met de keuze voor een beheersverordening in plaats van een bestemmingsplan.
43. Indiener meent dat er bij de aanwijzingsbesluiten tot Natura 2000-gebieden (Waddenzee en Duinen Terschelling) fouten zijn gemaakt. De Kom had ook als beschermd natuurgebied aangewezen moeten worden.
44. Indiener draagt voorts alternatieven aan voor ontwikkelingen in de Kom (zoals het gebied bij het bedrijventerrein).
45. Van veranderingen in de Kom denkt indiener overlast (grote schade) te zullen ondervinden. Bovendien zouden deze veranderingen leiden tot strijdigheden met Europese wet- en regelgeving.

Beantwoording

- Ad. 41. Het gebied bij het Groene Strand valt buiten de beheersverordening.
- Ad. 42. Wij delen deze mening niet. De beheersverordening maakt enkel de bestaande planologisch-juridische situatie mogelijk. Dit is een situatie die eerder al voor het inspraakproces ter discussie is gesteld. Het is ook niet voor niets dat de wetgever in het kader van een beheersverordening geen eisen aan het inspraakproces heeft gesteld. Wij zijn tevens niet van mening dat de rechtszekerheid met het vaststellen van een beheersverordening wordt geschonden. Er zijn geen nieuwe planologisch-juridische situaties aan de orde. Bovendien is wel de mogelijkheid geboden om een reactie te kunnen indienen terwijl dit wettelijk niet verplichtend is voorgeschreven.

Ad. 43. De inhoud van aanwijzingsbesluiten door het Rijk kan niet met een beheersverordening van gemeentewege worden gewijzigd. De ingediende opmerking wordt dan ook voor kennisgeving aangenomen.

Ad. 44. De Kom valt buiten de beheersverordening.

Ad. 45. De Kom valt buiten de beheersverordening.

Conclusie

De beheersverordening hoeft naar aanleiding van de ingekomen reactie van indiener A niet aangepast te worden.

5.4

Indiener B

TEXEL

Samenvatting

Gebruik tijdelijke ankerplaatsen

46. Indiener geeft aan dat locaties langs de dijk ten oosten/noorden van Texel van oudsher door kleine bootjes worden gebruikt als tijdelijke ankerplaats. Indiener is een dergelijk gebruik niet tegengekomen in het ontwerp van de beheersverordening maar geeft aan daar wel graag gebruik van te kunnen blijven maken.

Beroepsmatige pierenwinning

47. Het lijkt er op dat pierenwinning in de beheersverordening bij visserij is ingedeeld, waarbij echter geen beroepsvisserij is genoemd. Hierdoor zou 'pierenwinning' gemakkelijk kunnen worden verward met 'het steken van pieren voor eigen gebruik'. Dit is een wezenlijk verschil met de beroepsmatige pierenvisserij. Mocht de beroepsmatige activiteit voor pierenwinning inderdaad niet zijn bedoeld, dan ziet indiener de eigen beroepsmatige activiteit voor pierenwinning conform de meegestuurde Nb-vergunning van Provincie Noord-Holland graag nog ingevoegd.

Beantwoording

Ad. 46. Gebruik dat is genoemd in bijlage 1 en/of 2 bij de regels is toegestaan. Voor al het gebruik dat is niet genoemd, maar wel vergund, is de vangnetbepaling als opgenomen in artikel 9 van toepassing.

Ad. 47. Het door de indiener genoemd gebruik is toegestaan op basis van bijlage 1 van de vast te stellen beheersverordening.

Conclusie

De beheersverordening hoeft naar aanleiding van de ingekomen reactie van indiener B niet aangepast te worden.

5.5

Indiener C

Continuering agrarisch en recreatief gebruik buitendijs percelen

FERWERDERADIEL

48. Indiener geeft aan er voor zijn buitendijs gelegen percelen (kadastrale gemeente Ferwerderadiel, sectie C, nummers 309 t/m 314 en 494) van uit te gaan dat het eerder in het ter plaatse geldende bestemmingsplan vastgelegde gebruik in de beheersverordening gecontinueerd wordt. In dit geval zou dat gaan om activiteiten in brede zin behorende bij het agrarisch gebruik betreffende akkerbouw en veehouderij, alsook dagrecreatie in verband met een minicamping.

Beantwoording

- Ad. 48. Nagelopen is of de betreffende percelen inderdaad agrarisch zijn bestemd. In de bestemming 'Agrarisch' is het agrarisch gebruik van gronden toegestaan, alsook dagrecreatief- en educatief medegebruik. Het gebruik van gronden als minicamping is niet toegestaan op grond van de beheersverordening. Echter, de minicamping is niet gelegen in het plangebied van de beheersverordening.

Conclusie

De beheersverordening hoeft naar aanleiding van de ingekomen reactie van indiener C niet aangepast te worden.

5.6

Indiener D

Medegebruik niet juridisch onderbouwd

EEMSMOND

49. Indiener geeft aan dat de term 'medegebruik' in de begrippenlijst niet juridisch is onderbouwd. De in Van Dale opgenomen omschrijving gaat uit van "*het gebruik van iets door een andere belanghebbende dan de eigenaar*". Hierdoor zou de mogelijkheid worden geopend dat medegebruik door derden van de gronden van eigenaar (in dit geval een kwelder; Kadastrale gemeente Usquert, sectie A, nummer 1280) plaatsvindt zonder dat daarvoor toestemming is verleend. Indiener ziet dit als een ongeoorloofde uitholling van eigendomsrechten door de gemeente, omdat een ieder die zegt belanghebbende te zijn nu toegang zal hebben tot deze eigendommen.

Beantwoording

- Ad. 49. Met de regels van de beheersverordening wordt toegezien op de (publiekrechtelijk) juridisch-planologisch toegelaten gebruiks- en bouwmogelijkheden. De verordening ziet niet toe op het vastleggen

van (privaatrechtelijke) eigendomsrechten en de toegankelijkheid hiervan door anderen. De ingediende reactie is in het kader van de beheersverordening dan ook niet relevant.

Conclusie

De beheersverordening hoeft naar aanleiding van de ingekomen reactie van indiener D niet aangepast te worden.

A m b t e l i j k e a a n p a s s i n g e n

Gemeente Delfzijl merkt op dat het begrip kwelderherstel eerder als een ontwikkeling werd beschouwd, terwijl er toch meer sprake is van het opnieuw realiseren van afgeslagen of afgevlakte kwelders. In dat verband zou het meer als onderhoud beschouwd moeten worden. Deze opmerking is in de beheersverordening vertaald door het kwelderherstel te definiëren en niet langer als afwijking van het bestaande gebruik te beschouwen. Derhalve is het kwelderherstel in de bestemmingsomschrijving opgenomen als toegelaten gebruik en is het tegelijkertijd geschrapt uit de afwijkingsbepaling voor gebruik.

B i j l a g e

I n g e k o m e n r e a c t i e s

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van uw onderstaande email, bericht ik u dat de ontwerp-beheersverordening Waddengemeenten mij aanleiding geeft tot het maken van enkele opmerkingen namens het Ministerie van Defensie.

Redactioneel:

- Blz 11, 2.1.4, 10 regel: toevoegen na Den Helder: "Marine vliegveld De Kooy"
- Blz 42, 4.3, 6^e regel: toevoegen na Den Helder: "Marine vliegveld De Kooy"
- Blz 43, 4.1, 5^e regel: "luchtvaartterrein Den Helder" vervangen door "Marine vliegveld De Kooy bij Den Helder"

Inhoudelijk:

- Blz 11, 2.1.4, 10^e regel en blz 42, 4.3, 6^e regel: Het luchtvaartterrein op Texel is ten onrechte aangeduid als militair luchtvaartterrein. Het betreffende vliegveld is evenwel niet in beheer of gebruik bij het Ministerie van Defensie.
- Blz 11, 2.1.4, 11^e regel en blz 42,4.3, 6^e regel : In de toelichting is terecht vermeld dat de Luchthaven Vlieland een militair luchtvaartterrein is. Dit luchtvaartterrein wordt momenteel nog in hoofdzaak gebruikt door de Search and Rescue helicopters van de Koninklijke Luchtmacht voor het patiëntenvervoer van en naar de Waddeneilanden. De Minister van Defensie heeft evenwel besloten dat het Ministerie van Defensie deze taak medio 2015 zal beëindigen. Het patiëntenvervoer zal dan worden overgenomen door een civiele instantie. In verband hiermee zal in de loop van 2015 de militaire aanwijzing van het luchtvaartterrein worden ingetrokken en zal de Provincie Fryslân de landingsplaats aanwijzen als burgerluchtvaartterrein. Ik geef u in overweging dit in de Toelichting te vermelden.

met vriendelijke groet,

drs. M.H. (Rien) Mudde

.....
Cluster Ruimte | Sectie Beheer & Omgevingsmanagement

Afdeling Expertise & Realisatie Defensie | Directie Vastgoedbeheer
Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Dr. Stolteweg 40 | 8025 AX Zwolle
Postbus 90004 | 3509 AA Utrecht| MPC 55A

.....
T 06 533 620 85 | 038 4572338
mh.mudde@mindef.nl
W <http://www.rijksvastgoedbedrijf.nl>

Het Rijksvastgoedbedrijf is een uitvoeringsdienst van het Rijk die op 1 juli 2014 is ontstaan uit een fusie van vier vastgoeddiensten: de Dienst Vastgoed Defensie, de Rijksgebouwendienst, het Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf en de directie Rijksvastgoed.

Beste,

De beheersverordening Waddenzee heeft de afgelopen weken ter inzage gelegen. Als Rijkswaterstaat Noord Nederland hebben we geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om formeel in te spreken op de beheersverordening. Er zijn echter wel een aantal tekstuele opmerkingen die ik u wil toezenden. Dit zijn met name opmerkingen om de teksten iets scherper te formuleren. Mocht u vragen hebben neemt u dan contact op met ons

2.2.1 de zin: 'Deze aanleiding is nog eens versterkt door de recent **voor een groot deel** gedecentraliseerde – en vaak provinciegrensoverschrijdende enz...' Graag eenzelfde soort tekst invoegen omdat niet alle aspecten geheel gedecentraliseerd zijn. In het geval van de Wadden is het aspect Natuur niet geheel gedecentraliseerd.

H3 pag 24 . vijfde tekstblok: Graag naast het Beheer- en Ontwikkelingsplan een verwijzing opnemen naar de samenwerkingsagenda.

H3 pag 29 tekstblok kitesurfen: Locatie h. Ceres (gemeente Texel) is geen aangewezen locatie voor kitesurfen.

4.5 vierde tekstblok: Looptijd beheerplan is tegenwoordig 2015 – 2021.

4.6 eerste zin: waterstaatkundig beheer wijzigen in: waterbeheer.

Met vriendelijke groet

Richard Pool

Adviseur omgevingsmanagement

.....
Afdeling Netwerkontwikkeling en Visie (NOV)
Rijkswaterstaat Noord-Nederland
Zuidersingel 3 | 8911 AV Leeuwarden | 2e etage
Postbus 2301 | 8901 JH Leeuwarden
algemeen: Telefoon 06-21 58 48 69 Fax (058) 234 41 23
.....

richard.pool@rws.nl
www.rijkswaterstaat.nl

Mijnheer/mevrouw,

Hierbij stuur ik, in telefonisch overleg met Albert Jan Zijlstra, de reactie van Gedeputeerde Staten van Fryslân op de Ontwerp beheersverordening Waddenzee en Noordzee.

De brief komt a.s. dinsdag 20 januari nog in het college, waarna de schriftelijke versie volgt.

De ambtelijke dienst is gemandateerd tot het indienen van een zienswijze, zoals deze.

U mag aannemen dat de schriftelijke reactie van GS ongewijzigd zal zijn.

Met vriendelijke groet,
Anne van Dijk

Coördinator plannen en projecten
Afdeling Stêd en Plattelân,
Team Algemeen beleid
058 2925536
a.h.vandijk@fryslan.nl

provinsje fryslân
provincie fryslân

Tweebaksmarkt 52 (besikersadres)
Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden
www.fryslan.nl

De Waddeneilanden
Postbus 203
8860 AE Harlingen
t.a.v. de heer A.J. Zijlstra

Leeuwarden, 20 januari 2015
Verzonden,

Ons kenmerk : 01179967
Afdeling : Stêd en Plattelân
Behandeld door : A.H. van Dijk / (058) 292 55 36 of a.h.vandijk@fryslan.nl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : Reactie ontwerp beheersverordening Waddenzee

Geacht college,

Op 27 december 2014 is bovengenoemde verordening ontvangen. Hoewel de wet formeel niet voorziet in de mogelijkheid van advies over of bezwaar (zienswijze) tegen een beheersverordening, stelt u ons in de gelegenheid om een reactie te geven. Wij maken daarvan graag gebruik.

Wij reageren achtereenvolgens op de Voortoets en op de ontwerp-Beheersverordening.

1. Voortoets

Beheerplan Natura 2000

De toets is grotendeels gebaseerd op de teksten van het concept beheerplan Natura 2000 Waddenzee. Wij hebben de indruk dat daarbij geen gebruik is gemaakt van de laatste versie daarvan. Daardoor zijn voor sommige vormen van 'gebruik', zoals robbentochten (bijlage 4, 4.2.1) en kitesurfen (bijlage 4, 4.2.4), niet de met dat beheerplan gelijklopende voorwaarden opgenomen. Overigens komen de kitesurflocaties in de Voortoets ook niet geheel overeen met die op blz. 29 van de toelichting op de verordening.

Bijlagen

De bijlagen 4 en 5 zijn afgeleid van of komen voort uit het concept-beheerplan Natura 2000 en uit andere regels en afspraken. Wij adviseren om in de bijlage expliciet te verwijzen naar de bron.

Beperkte ontwikkelingsmogelijkheden

Hoewel in de inleiding staat dat alle nieuwe ontwikkelingen buiten de verordening worden gehouden, staat in de aanloop van hoofdstuk 2 en in de slotconclusie dat er beperkte ontwikkelingsmogelijkheden worden geboden. Dat lijkt tegenstrijdig. In de toets is ook niet hel-

der waarop die beperkte ontwikkelingsmogelijkheden betrekking zouden hebben en hoe deze dan beoordeeld zijn in de toets. Wellicht wordt bedoeld op de bouw van vogelkijkhutten en wadwachtposten, alsmede de activiteit kwelderherstel. Wellicht wordt ook slechts bedoeld op de gebruikruimte die besloten ligt in het toegestane bestaande gebruik binnen de bestaande gedragsregels. Wij adviseren om dit explicieter te maken. Zie hierna ook de opmerking over het Barro.

Tenslotte

Tenslotte merken we bij paragraaf 4.8 op dat de eilandhabitats gevoeliger zijn voor stikstof dan de habitats Waddenzee en Noordzeekust, ook vanwege andere bronnen dan de lokale veehouderij. Voor de effectbeschrijving van de verordening heeft dit overigens geen gevolgen.

2. Beheersverordening

Algemeen

De tekst van paragraaf 1.1 en 1.2 in de toelichting maakt een voorlopige indruk. Wij adviseren om die tekst definitief te maken, zodat helderheid ontstaat over de werkwijze en ook over de gehanteerde systematiek van inventarisatie door de gemeenten in het voortraject.

Enkele keren wordt in referentie aan het Barro opgemerkt dat enige ontwikkelruimte daaraan zou zijn ontleend. Onduidelijk is waar op wordt bedoeld. Graag expliciet benoemen.

Verordening Romte Fryslân 2014

De tekst in de toelichting paragraaf 2.2.3. aangaande de nu van toepassing zijnde provinciale Verordening Romte Fryslân 2014 is niet geheel correct en compleet. Het lijkt erop dat deels de tekst van de oude verordening uit 2011 is aangehouden.

- Anders dan gesteld bevat de verordening voor de Waddenzee juist geen bouw- en gebruiksbepalingen die direct doorwerken naar gemeentelijke ruimtelijke plannen, omdat deze in het Barro staan.
- Terecht wordt gesteld dat reserveringszones voor versterking van een primaire waterkering buiten aaneengesloten bebouwd gebied in een ruimtelijk plan moeten worden opgenomen. Dat geldt echter ook voor de buitendijkse reserveringszones binnen aaneengesloten bebouwd gebied.
- Wij merken op dat de Waddenzee in de verordening op de kaart natuur is aangewezen als onderdeel van de Ecologische hoofdstructuur. Wij adviseren u om dit aan te vullen. Met de regeling in de beheersverordening wordt op zichzelf aan de daarbij behorende bepalingen voldaan.
- Hangend aan onze Structuurvisie Grutsk is ook het hoofdstuk ruimtelijke kwaliteit van toepassing (art. 2.1.1).

Regeling bestaand gebruik

De toelichting beschrijft dat alleen bestaand gebruik en bestaande bebouwing is toegestaan binnen de verordening, inclusief hetgeen door de gemeenten is geïnventariseerd. Er mag dus vanuit worden gegaan dat in die inventarisatie geen zaken zijn opgenomen, en toegestaan in de verordening, die - voor zover daarvoor een vergunning nodig was - niet eerder vergund zijn. Dan zou impliciet ook sprake zijn van strijd met de begripsbepaling van artikel 1, onder 9. Verzocht wordt om de wijze en status van inventarisatie, in het licht van de formele vergunde situatie, te verduidelijken.

Voor zover toch ook niet vergunde activiteiten en bouwwerken zijn meegenomen, waarvoor wel een vergunning nodig was en is, dient de toelichting daarvan een verantwoording

te bevatten en te motiveren dat die activiteiten en bouwwerken alsnog in de verordening gelegaliseerd kunnen worden.

Vangnetbepaling / Overgangsrecht

In dat licht vraagt ook de vangnetbepaling (algemene gebruiksregel) van artikel 8 om nadere toelichting, in samenhang met de toelichting daarop, blz. 58. Het kan, gelet op strekking en reikwijdte van een beheersverordening, daarbij niet gaan om bestaand gebruik dat niet deel uitmaakt van de inventarisatie en bovendien in strijd zou zijn met bestaande regelgeving. Als dat niet het geval is, is die vangnetbepaling in wezen overbodig, omdat onder bestaand gebruik, 'in ieder geval', dus niet 'uitsluitend' wordt begrepen, het al geïnventariseerde bestaande gebruik.

In de regels is daarentegen geen overgangsrecht opgenomen. Op zichzelf denkbaar, als in het plangebied slechts sprake is van legaal bestaand gebruik en alle bestaande, legale gebruik en bebouwing in de bestemmingsregeling is toegestaan. Meestal wordt evenwel toch gekozen voor een overgangsbepaling, als vangnet. Zie bijvoorbeeld de ontwerp-beheersverordening voor het aangrenzende Havengebied Terschelling.

Wij adviseren nadere uitleg en verduidelijking van de systematiek, de noodzaak van deze vangnetbepaling en het ontbreken van overgangsrecht.

Inventarisatie

De inventarisatiegegevens roepen op onderdelen vragen op, mede omdat deze deels onduidelijk zijn weergegeven:

- In de bijlage 'gemeentelijke inventarisatie' bij de regels staan twee locaties bij Texel waar tot en met 2009 experimentele MZI 's zijn gelegen. Deze kaarten zijn kennelijk niet meer actueel. In hoeverre betreft dit bestaand gebruik en is deze duiding van bestaand geïnventariseerd gebruik nodig?
- De bijlagekaart gemeente Ameland is onduidelijk naar ligging, aard en functie van de vaste meetpalen.
- Toelichting/achtergrond/legenda met betrekking tot steiger en ankerboeien bij Vlieland zijn onduidelijk.

Wij vragen ons ook af of de weergave van de gasleidingen in de tabel op blz. 40 van de toelichting volledig is en correct is.

Haven Harlingen

De haven van Harlingen heeft een apart afwegingskader in het Barro gekregen. Dat ware aan te vullen in de tabel van blz. 31 toelichting.

Ontwikkeling meerboeien en steigers

De regeling van artikel 5.3, onder b en c, die respectievelijk de bouw van nieuwe meerboeien en aanlegsteigers ten behoeve van de verblijfsrecreatie mogelijk maakt, roept de vraag op op grond waarvan deze ontwikkeling kan worden gemotiveerd en of deze nog is aan te merken als behorende bij beheer en/of 'beperkte ontwikkelingsruimte'. Deze ontwikkeling is in de Voortoets niet beschreven. Ook in de toelichting wordt telkens gesteld dat qua bouwwerken en voorzieningen is afgesproken uitsluitend het bestaande toe te staan in de beheersverordening. Alleen voor bouwwerken ten behoeve van kustbeheer, de (niet recreatieve) zeevaart en zeeveiligheid wordt volgens de afspraken een uitzondering gemaakt, zo blijkt uit de tabellen met gemeentelijke wensen. In die lijn zou het schrappen van deze bepaling van artikel 5.3, onder b en c, consistent zijn.

Regeling winning diepere delfstoffen

Wij vinden de regeling inzake de winning van diepere delfstoffen niet geheel duidelijk. Artikel 5.1, onder m (bestemming 'Water') staat bestaande delfstoffenwinning toe, waaronder het winnen van zand en schelpen. Niet duidelijk is allereerst waarom alleen en specifiek deze vormen van winning zijn benoemd. Daarbij is vervolgens bepaald (slotregel 5.1) dat het gebruik van de diepe ondergrond (dieper dan Normaal Amsterdams Peil - 50 m) in deze bestemming niet is begrepen, met uitzondering van bestaand gebruik. In de specifieke gebruiksregels van de bestemming 'Water' is de winning van delfstoffen uitgesloten, eveneens met uitzondering van het toegestane gebruik zoals bedoeld in 5.1 onder m.

Onduidelijk is of beoogd is om met deze bepaling ook de zoutwinning als gebruik te regelen, zoals die vanaf de wal zal kunnen gaan plaatsvinden. Door in de verordening de winning van delfstoffen in de diepere ondergrond als vorm van gebruik te regelen, zou de winning van zout, voor zover verleende vergunningen nog niet onherroepelijk zijn, alsnog een nieuwe planologische procedure vergen. Vraag is of dat de bedoeling is, dan wel of de regeling inzake zoutwinning wordt overgelaten aan andere regelgeving, voor zover daarvoor in het plangebied van de verordening zelf geen fysieke ingrepen en gebruiksactiviteiten boven de diepere ondergrond nodig zijn.

Pierenstekerij

Als strijdig gebruik wordt in artikel 5.4 aangemerkt de mechanische pierenstekerij. Volgens ons zijn er twee concessiehouders in Noord Holland voor deze bedrijfsmatige activiteit. Wij vragen ons af of daarvoor een uitzondering moet worden gemaakt via aanduiding op de verbeelding.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

J.A. Jorritsma, voorzitter

A.J. van den Berg, secretaris

- Clusterleider	:	Gedeputeerde(n)	
- Afdelingshoofd	:	H. Konst	:
- Bedrijfskundig Adviseur	:		:
- Divisie/Algemeen Directeur	:		:

provincie
groningen

bezoekadres: St. Jansstraat 4

postadres: Postbus 610
9700 AP
Groningen

algemeen telefoonnr: 050 316 49 11

De Waddeneilanden
T.a.v. A. Zijlstra
Postbus 203
8860 AE HARLINGEN

www.provinciegroningen.nl
info@provinciegroningen.nl

Datum : 9 januari 2015
Briefnummer : 2014-52174
Zaaknummer : 550602
Behandeld door : Kooi E.J. van der
Telefoonnummer : (050) 3164817
Antwoord op : uw e-mailbericht van 3 december 2014
Bijlage : 4
Onderwerp : **reactie op de beheersverordening Waddenzee en Noordzee**

Geacht heer Zijlstra,

U heeft bij e-mailbericht van 3 december de provincie om een vooroverlegreactie gevraagd met betrekking tot het bovengenoemde beheersverordening.

Het beoordelingskader voor de beoordeling van de beheersverordening is de Omgevingsverordening provincie Groningen (hierna: verordening). Hierin zijn regels gesteld, die tot doel hebben de doorwerking van het provinciaal beleid in gemeentelijke plannen en projecten te borgen.

Het voorontwerp van de beheersverordening geeft de provincie aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen:

Landschapswaarden

De beheersverordening is in overeenstemming met de regels ter bescherming van provinciale landschapswaarden in titel 4.5 van de verordening. Binnen het besluitgebied zijn niettemin aardkundige waarden aanwezig die geen beschermende regeling kennen in de beheersverordening. Ik adviseer u om dat wel te doen. De provincie heeft in 2010 een inventarisatie uitgevoerd naar de aardkundige waarden in de provincie. Binnen het besluitgebied betreft het de Punt van Reide en Rottumeroog en -plaat (zie bijlagen). Rottum is van grote aardkundige waarde en van nationaal belang.

Water

waterkeringszone

Op pagina 14 in de toelichting wordt aangegeven dat artikel 4.10 (Waterkeringszone) van de provinciale verordening van toepassing is. In artikel 9.4 van de beheersverordening wordt de term vrijwaringszone gebruikt. Voorgesteld wordt om de juiste term waterkeringszone te gebruiken.

149. Punt van Reide

Beschrijving ontstaanswijze:

De Punt van Reide is van oorsprong een oeverwal, gevormd langs de Eems, die zeewaarts stroomde in een venige getijde landschap; het Reiderland. Ten zuiden van de huidige Punt van Reide kwamen de riviertjes de Tjamme en de Westerwoldse Aa bij elkaar en stroomden vervolgens noordwaarts om, net te oosten van de Punt van Reide, in de Eems uit te monden. De Eems vormde een klein estuarium op de plek waar hij toen in de Waddenzee uitmondde. Vanaf 2000 voor Chr. slibde het estuarium dicht en nam de invloed van zee verder af, waarbij het zilte milieu veranderde in een brakwater situatie. Nog later ging dit over in een zoetwater situatie, waardoor volop veen kon groeien. Dit proces van veenvorming ging door tot aan de Middeleeuwen. Het gebied werd bewoond, waarschijnlijk woonden men op wierden. Het veen werd steeds sterker gedraineerd, waardoor het inklonk. Het gebied kwam hierdoor steeds lager te liggen en werd zowel vanuit de Eems als vanuit zee bedreigd. De oeverwal heeft een belangrijke zeekerende functie gehad, waarbij de plek waar de Westerwoldse Aa in de Eems stroomde een zwakke schakel vormde. Eind veertiende eeuw ontstonden de eerste overstromingen, en rond 1500 had de Dollard de grootste uitbreiding. De punt van Reide heeft deze overstromingen kunnen doorstaan.

Vormen en patronen:

De Punt van Reide is een landtong met een lengte van twee kilometer en een breedte van ongeveer 500 meter. Hij heeft een noordoost-zuidwest oriëntatie en steekt dwars de Dollard in.

Aardkundige waarde:

Het is een aardkundig waardevol element, dat een bijzondere periode uit de recente geologische geschiedenis in deze regio vertegenwoordigt. Het element is daarom van regionale betekenis.

Huidige processen:

De processen die de oeverwal hebben gevormd zijn nu niet meer actief, de hoofdstroom van de Westerwoldse Aa en van de Eems ligt nu ook op een andere locatie. Het gebied is geheel omdijkt en ingepolderd. Er vindt wel een sterke erosie plaats, met name op de meest oostelijke punt, doordat er enkele geulen van de Dollard vlak onder langs lopen.

Relatie bodem, geologie en geohydrologie:

Door de relatief hoge ligging, en mogelijk ook de kleiige samenstelling van de oeverwal, was het mogelijk dat de oeverwal zich heeft gehandhaafd in tijden van forse overstromingen.

Relatie met andere landschappelijke waarden:

Op de relatief hoog gelegen oeverwal was al vroeg bewoning, waarbij men op wierden woonde. Rond 1300 waren er zelfs twee dorpen, Westerreide en Oosterreide, die aan weerszijde van de uitmonding van de Westerwoldse Aa lagen en werden gescheiden door de Reiderzijl(en). In de Tachtigjarige oorlog speelde Reide een strategisch belangrijke rol. Op Reide zijn in de jaren 1580-1594 daarom twee schansjes opgeworpen. Na 1615 is de strategische rol van Reide uitgespeeld, door de overstromingen zijn de dorpen verlaten en grotendeels weggespoeld. De kleine wierde op de oostpunt (+ 3,9 m N.A.P.) is een overblijfsel van de versterkte schans van Westerreide. De Punt van Reide is min of meer bewoond gebleven, in 1865 woonden er nog één of twee boerengezinnen. In de jaren 1960-1970 werd een sluizencomplex aangelegd, maar door wijzigingen van de plannen was die niet meer nodig en werd het complex weer afgebroken. De Punt van Reide is tegenwoordig natuurgebied en in beheer bij Het Groninger Landschap. Zij beheren het kweldergebied waar een zoutwater vegetatie groeit met kweldergras, zeealsem, Engels slijkgras en hier en daar wat zeekraal.

Literatuur:

Beusekom E. van; 2007. Bewogen Aarde Erfgoed van Nederland. Ministerie van LNV.

Brood, P. (red.); 1999. Nieuwe Groninger Encyclopedie.

Duijvendak, M.G.J. (red.); 2001. Geschiedenis van Groningen, deel II, Nieuwe Tijd.

Gronggrijp G.; 1979. Gea objecten van Groningen RIN-rapport 79-17.

Paris, P.; 2003. In Vogelvlucht - De Punt van Reide. Noorderbreedte 88.

Schroor M. en J. Meijering; 2007. Golden Raand, Landschappen van Groningen Stichting Groninger Landschap.

www.natuurkaart.nl/kvn.landschappen/natuurkaart.nl/i000672.html (bron: Groninger Landschap)

143. Rottum

Beschrijving ontstaanswijze:

Rottum bestaat uit de eilandjes Rottumerplaat in het westen en Rottumeroog in het oosten. Mariene en eolische processen hebben hun invloed gehad op de vorming van de eilanden Rottumeroog en Rottumerplaat. Strandwalafzettingen vormen de kern van Rottumeroog, terwijl Rottumerplaat een zandplaat is. Over de ouderdom is weinig bekend, maar het is duidelijk dat ze tot de reeks kustduinen behoren die ontstaan zijn tijdens het begin van het Holoceen. Rottumerplaat ligt net even boven NAP en loopt alleen bij hoge stormvloeden gedeeltelijk onder water. In de loop van de eeuwen hebben Rottumeroog en Rottumerplaat zich evenals de andere Waddeneilanden onder invloed van kustdrift (het evenwijdig, longitudinaal verplaatsen van zand langs de kust) en sterke getijdenstromingen geleidelijk naar het oosten verplaatst en zijn voortdurend van vorm en grootte veranderd. Dit betekent dat Rottumeroog ter zijner tijd hoogst waarschijnlijk in de Oude Wester Eems zal verdwijnen.

Vormen en patronen:

Het huidige landschap van Rottumeroog wordt gekenmerkt door een grote standvlakte met kleine oppervlakten begroeide strandduintjes die nog steeds aan vervorming onderhevig zijn. Vanaf de middeleeuwen is er tot voor kort bewoning geweest op dit eiland. Het eiland heeft hierdoor ook meer antropogene invloeden gehad. Op het centrale deel liggen dan ook verscheidene stuifdijken. De invloed van de natuurlijke processen zijn het grootst aan de randen van het eiland; hier vindt nog steeds duinvorming plaats. Rottumerplaat wordt eveneens gekenmerkt door een grote strandvlakte waarop zich spontaan duinen hebben gevormd. De mens heeft hier toch ook zijn invloed laten gelden door op het oostelijk deel een stuifdijk aan te leggen. Ook nu nog vindt primaire duinvorming plaats.

Aardkundige waarde:

Rottumerplaat is een nog redelijk gave plaat en Rottumeroog een nog redelijk gaaf eiland, door het nagenoeg ontbreken van menselijke activiteiten. Duinvorming, mariene erosie en sedimentatie spelen een actieve rol, die mede zorgen voor de grote aardkundige waarde van nationaal belang.

Huidige processen:

Rottumeroog is door het ontbreken van omvangrijke menselijke activiteiten een nog redelijk gaaf eiland, terwijl menselijke activiteiten op Rottumerplaat nagenoeg ontbreken. Hierdoor hebben verscheidene natuurlijke processen zoals duinvorming, mariene erosie en sedimentatie nog vrij spel.

Relatie met bodem, geologie, geohydrologie:

De oppervlaktegeologie van Rottum wordt gekenmerkt door Jonge Duin- en Strandafzettingen die deels de Oude Duin- en Strandafzettingen overdekken. Rottumeroog en Rottumerplaat bestaan totaal uit duin- en vlakvaaggronden. Dit zijn zandgronden zonder veel sporen van bodemvorming of moerige bovengronden. De strandvlakten zijn daarbij evenals op de andere Waddeneilanden kalkhoudend en de duinen kalkloos. Uiteraard zal de grondwaterstand op de strandvlakten hoog zijn en in de duinen laag.

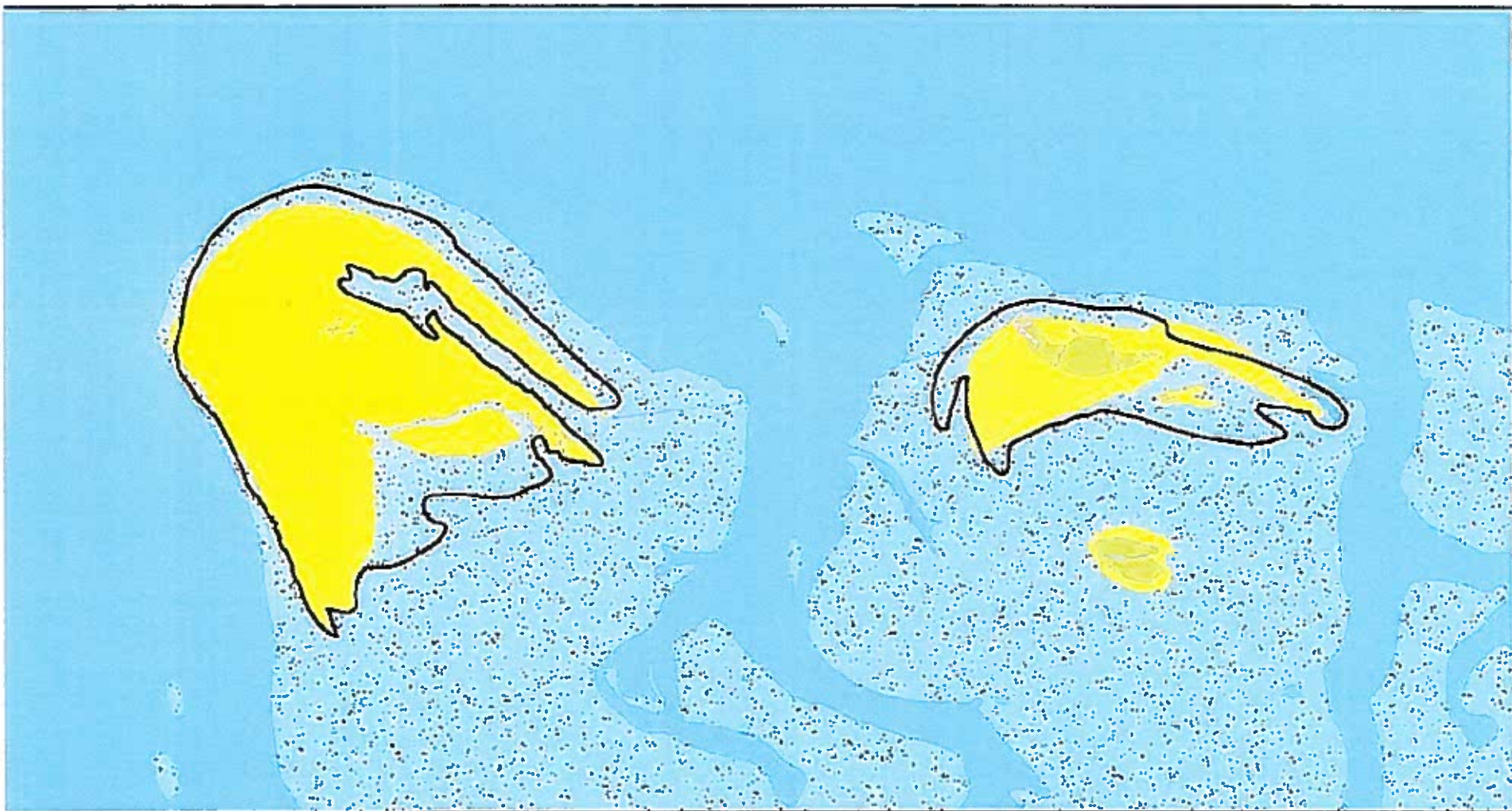
Relatie met andere landschappelijke waarden:

Het landschapsbeeld van Rottum wordt bepaald door de strandvlakten en duinen zonder noemenswaardige opgaande begroeiing. Het hele eiland heeft een zeer open structuur. De beide eilanden vormen een belangrijk vogelgebied. Er broeden onder andere dwergsterns, noordse sterns, visdiefjes, strandplevieren, eidereenden en bergeenden. Veel trek- en wadvogels gebruiken de eilanden als rustplaats. Rottumerplaat is van groot belang voor de zeehonden die ongestoord kunnen rusten op het eiland. Ook komt er op dit eiland op beperkte schaal groei van interessante pioniersoorten voor.

Literatuur:

Bron: www.aardkunde.nl

Object 143: Rottum

28 juni 2010

Top10 NL

Schaal 1:50.000

Legenda

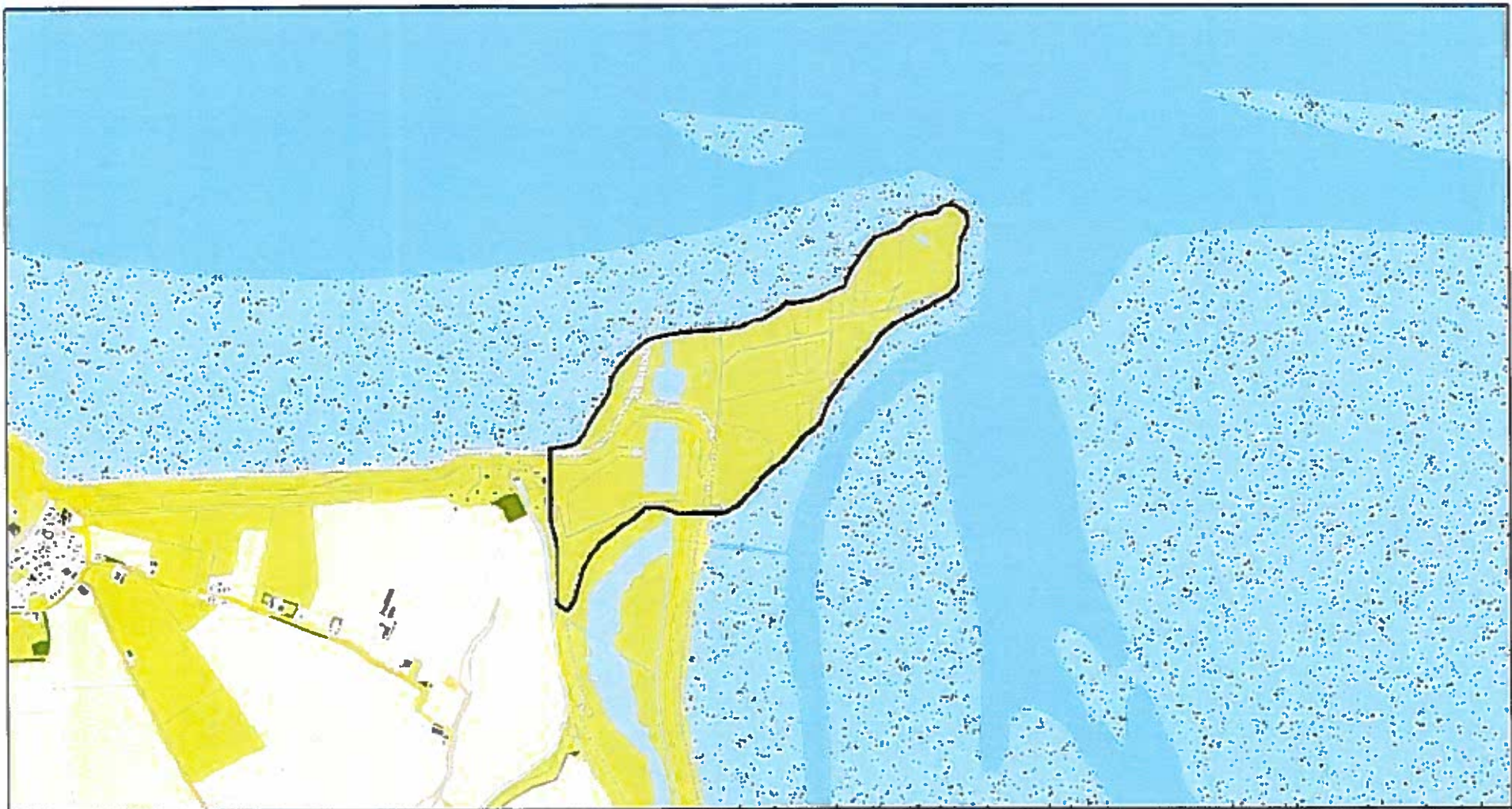
aarlegsteeg	naa gsmengd bos	veide	Geselecteerd aardkundig object
akkerland	oas grana	waterland	Overige aardkundige objecten
bosrijke steengooiing	bos lofbos	zverg	
bebouwd gebied	bos naaldbos	populieren	
ruwgasant	dooerakker	zand	
boomkweeking	fruitkweeking		
	grasland		

0 25000
Meters

Maakt: © Landschapsoverheid Groningen
Top10 n: © Provincie Groninger

Object 149: Punt van Reide

12 juli 2010

Top10 NL

Schaal 1:20.000

Legenda

aansluiting	bos gemengd bos	heide
afwaterl	bos gras	grasland
(open)rijen waterloop	bos heide	grasland
bebouwd gebied	bos landbouw	onbebouwd
beemstreek	onbebouwd	overig
MK	grasland	overig
	grasland	overig
		Geselecteerd aardkundig object
		Overige aardkundige objecten

Kaart © Landschapsoffice Groningen
Top10.nl © Provincie Groningen

Van: Jelly van der Kloet [<mailto:jvanderkloet@wetterskipfryslan.nl>]

Verzonden: donderdag 11 december 2014 12:02

Aan: Verheij, Bianca

CC: Jan van der Velde

Onderwerp: Reactie op beheersverordening Waddenzee

Geachte mevrouw Verheij,

Op 27 november ontvingen wij de bekendmaking van de terinzagelegging van de ontwerp beheersverordening Waddenzee van de gemeente Vlieland. Dit plan geeft ons geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Mei freonlike groetnis, met vriendelijke groet,

Jelly van der Kloet
Medewerker Cluster Plannen
Werkdagen: ma | di | wo | do

Wetterskip Fryslân

Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

T 058 – 292 2612 | F 058 – 292 2223 | E jvanderkloet@wetterskipfryslan.nl | www.wetterskipfryslan.nl

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print

De informatie opgenomen in dit bericht kan vertrouwelijk zijn en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Wetterskip Fryslân staat niet in voor een correcte, tijdige overbrenging van dit bericht. E-mail wordt door Wetterskip Fryslân niet gebruikt voor het aangaan van verplichtingen, tenzij dit expliciet schriftelijk is overeengekomen. Aan persoonlijke opvattingen van medewerkers kunnen geen rechten worden ontleend.

De Waddeneilanden
De heer A.J. Zijlstra
Postbus 203
8860 AE HARLINGEN

Datum	16 december 2014	Telefoon	06 1942 9646
Onze referentie	U2014/657/PME	E-mail	pmeijer@veiligheidsregio-nhn.nl
Uw referentie	e-mail	Bijlagen	-
Uw bericht van	4 december 2014	Onderwerp	Advies externe veiligheid op de ontwerp beheersverordening Waddenzee en Noordzee

Geachte heer Zijlstra,

Op 4 december 2014 heeft de Afdeling Risicobeheersing van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (verder VR NHN) van u per email, ter advies, de ontwerp beheersverordening Waddenzee en Noordzee ontvangen. Bijgaand treft u ons advies.

VR NHN heeft, conform artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening en artikel 13 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) een wettelijke adviesrol bij ruimtelijke plannen waar externe veiligheid een rol speelt. Zij toetst of is voldaan aan de verantwoording van het groepsrisico en brengt advies uit ten aanzien van de voorbereiding op grootschalige rampen/incidenten en de bestrijding daarvan.

De beheersverordening is conserverend van aard waardoor er geen toename is van risico's op het gebied van externe veiligheid. Onze conclusie is dat er geen sprake is van (toenemende) relevante risico's ten aanzien van externe veiligheid voor de in de beheersverordening genoemde gemeenten Texel en Hollands Kroon.

Met vriendelijke groet,

Peter Meijer
specialist risicobeheersing

Gezien : 16 december 2014
Naam : Jaap Water
Paraaf :

Beleef de wadden. Beleef de bijzondere natuur, de rust en het open landschap.

Help ons dit ruige natuurgebied te beschermen.

Waddenvereniging

Aan de gemeenteraden van de Waddenzeegemeenten
p/a Samenwerkingsverband de Waddeneilanden
Postbus 203
8860 AE HARLINGEN

Datum: 13 januari 2015

Kenmerk: AWO/15007

Betreft: Zienswijze ontwerp beheersverordening Waddenzee en Noordzee

Geachte heer, mevrouw,

De Waddenvereniging doet u hierbij, mede namens Stichting De Noordzee, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer (hierna Waddenvereniging e.a.), een zienswijze toekomen naar aanleiding van het ontwerp voor een beheersverordening voor de Waddenzee en de Noordzee in de gemeenten Eemsmond, Delfzijl, Oldambt, Harlingen, het Bildt, Ferwerderadiel, Dongeradeel, Hollands Kroon, Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog.

Algemeen

De Waddenvereniging e.a. hebben grote waardering voor het initiatief om de ruimtelijke regelgeving van de gemeenten gezamenlijk op te pakken. Wij zien dat als een kleine stap in de richting van de ene beheerder van het waddengebied. Die ene beheerder achten wij dringend noodzakelijk om de natuur van het waddengebied te kunnen herstellen en te voorzien in de economische ontwikkelingen binnen de ruimte die de natuur biedt. Jammer is het, dat niet alle zeventien waddengemeenten zich hierbij hebben aangesloten. Het is niet duidelijk, waarom de vier overige gemeenten, Sudwest-Fryslan, De Marne, Den Helder en Franekeradeel zich hierbij niet hebben kunnen aansluiten. Wellicht dat u dat nog kunt verduidelijken.

Op dit moment is het ministerie van Infrastructuur en Milieu ook doende om de voormalige PKB derde nota Waddenzee, nu structuurvisie Waddenzee, te evalueren. De Waddenvereniging e.a. gaan er van uit, dat u er voor zult zorgdragen dat de ontwikkeling van de beheersverordening van uw gemeenten ook bij die evaluatie zal worden betrokken.

Ondanks die grote waardering voor het initiatief hebben de Waddenvereniging e.a. een aantal opmerkingen, die hierna worden toegelicht.

Door te kiezen voor een beheersverordening in plaats van een volwaardig bestemmingsplan laten de gezamenlijke gemeenten een aantal kansen liggen om ruimtelijke relevante ontwikkelingen te regelen ten gunste van de hoofddoelstelling van de Waddenzee, namelijk natuur. Hetzelfde geldt voor de werelderfgoedstatus van het gebied. Dit nog even los van het

Waddenvereniging

feit, dat de keus voor een beheersverordening de rechtsbescherming onnodig beperkt. Daar kan nog aan worden toegevoegd, dat binnen enkele jaren de Omgevingswet van kracht zal zijn en dat dan de gemeenten alsnog een omgevingsplan (de opvolger van het huidige bestemmingsplan) zullen moeten maken, omdat naar verwachting de Omgevingswet niet meer zal voorzien in het instrument beheersverordening.

Natura 2000

De verordening is, ondanks de naam, een plan en dient op grond van artikel 19j van de Wet natuurbescherming 1998 (hierna Nbwet) getoetst te worden aan de instandhoudingsdoelstellingen van de relevante Natura 2000-gebieden, zoals de Waddenzee, Noordzeekustzone en de duinen van de Waddeneilanden. De voortoets die daarvoor is opgesteld en die als bijlage bij de verordening is gevoegd, concludeert dat het bestaande gebruik (in de zin van de Nbwet) geen kans geeft op significante effecten omdat voor verschillende soorten van gebruik mitigerende maatregelen gelden die als bijlage bij de voortoets zijn opgenomen. Die mitigerende maatregelen zijn echter niet in de verordening zelf opgenomen. Wil de conclusie getrokken kunnen worden, dat de verordening voldoet aan artikel 19j, Nbwet, dan zullen die bijlagen met mitigerende maatregelen deel uit moeten maken van de verordening zelf. Het is niet voldoende dat deze bijlagen bij de voortoets zijn gevoegd, omdat die voortoets geen juridische status heeft en niet handhaafbaar is.

Om een tweetal redenen is de conclusie, dat er geen kans is op significante effecten door het gebruik dat de verordening mogelijk maakt, onvoldoende onderbouwd.

Ten eerste geldt op grond van constante jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de afdeling) dat bij de beoordeling van de effecten van een bestemmingsplan uitgegaan moet worden van de maximale mogelijkheden die dat plan biedt. Mutatis mutandis geldt dat ook voor de beheersverordening. Doordat het gebruik in de verordening in zeer algemene termen is omschreven zijn de maximale gebruiksmogelijkheden op grond van deze verordening oneindig. Wil de conclusie gerechtvaardigd zijn dat dit gebruik dankzij de mitigerende maatregelen geen significante effecten kan opleveren, dan zal het gebruik waarop dat gebaseerd is ook concreet moeten worden omschreven en beperkt.

Ten tweede geldt volgens jurisprudentie van de afdeling ook, dat activiteiten die nog nimmer formeel zijn beoordeeld in het kader van de Nbwet, bijvoorbeeld bij een vergunning op grond van die wet, in hun volle omvang moeten worden meegenomen bij de effectbeoordeling van het plan.

Op grond van bovenstaande redenen schiet de beoordeling in de voortoets van onder andere de effecten van stikstof op de eilanden, het plukken, rapen of winnen van pieren en schelpdieren, het niet-beroepsmatig vissen en de geluidszones van industrieterreinen te kort. Wij verzoeken u dan ook om de voortoets op grond van het bovenstaande aan te vullen voordat de gemeenteraden tot vaststelling van de verordening over gaan.

Erecode

De Waddenvereniging e.a. waarderen het zeer, dat de erecode deel zal gaan uitmaken van de verordening. Echter, de formulering van de erecode zoals nu in de bijlage is opgenomen is niet opgesteld als juridisch document en daardoor onvoldoende handhaafbaar. We adviseren om op basis van de huidige tekst een juridisch sluitende formulering als bijlage bij de verordening op te nemen. In het kader van het Natura 2000 beheerplanproces voor de Waddenzee zijn bovendien afspraken gemaakt over een actualisatie van de erecode. Het

Waddenvereniging

verdient aanbeveling om die geactualiseerde versie te gebruiken bij de hiervoor genoemde juridische formulering.

Terzijde merken we op, dat de tekst als bijlage bij de verordening op een paar punten afwijkt van de tekst bij de voortoets. Ook om die reden is verheldering geboden.

Rechtszekerheid

Op grond van de rechtszekerheid dienen plaatsgebonden of gebiedsgebonden activiteiten als zodanig op de verbeelding te worden opgenomen. Nu zijn alleen leidingstraten op de verbeeldingen terug te vinden, waarbij veel leidingen op het gebied van telefonie en water ook niet zijn opgenomen. Dat geldt ook voor locatie gebonden activiteiten of installaties als kitesurfen, mechanische pierenwinning, mosselkweekpercelen en mosselzaadinvanginstallaties. Voor zover mosselzaadinvanginstallaties bouwwerken zijn, dienen die zeker ook als zodanig bestemd te worden en deel uit te maken van de verbeelding. Daarbij verdient het aanbeveling om uit te gaan van de meest recente gegevens voor de plaatsing van mosselzaadinvanginstallaties en dient in de verordening in ieder geval de maximale oppervlakte hiervan opgenomen te worden.

Kitesurfen

Naast de vermelding van de kitesurflocaties op de verbeelding merken we nog het volgende op. In de toelichting bij de verordening staat, dat kitesurflocaties via andere regelgeving i.c. het Binnenvaartpolitiereglement (BPR) zijn geregeld. Voor de Waddenzee is dit inderdaad zo. Echter, het BPR is op de Noordzee niet van kracht. De kitesurflocaties aan de Noordzeestranden dienen daarom expliciet in deze verordening geregeld te worden.

Landschappelijke waarden

In artikel 1, onder 29, zijn de landschappelijke waarden van de Waddenzee en Noordzeekustzone in zijn algemeenheid gedefinieerd. De bescherming van die waarden krijgt meer inhoud als deze waarden meer geconcretiseerd worden en zo nodig ook per plaats of gebied gedifferentieerd. Bij de belangenafweging tussen economische activiteiten en algemeen gedefinieerde landschappelijke waarden blijken de landschappelijke waarden te vaak het onderspit te delven.

Deze waarden zijn onder de huidige Nbwet maar zeer beperkt beschermd en de bescherming van landschappelijke waarden op grond van de natuurwetgeving, zoals de rust, ruimte, weidsheid en duisternis van de Waddenzee, dreigt onder de komende Wet natuurbescherming (TK 33348) helemaal te verdwijnen.

De bedreigingen van de landschappelijke kwaliteiten van vooral de Waddenzee vinden veelal plaats net buiten het gebied. Onder de Nbwet was die externe werking tot voor kort nog beschermd maar nu ook niet meer. Hoe denken de gemeenten er voor te zorgen, dat de aantasting van de landschappelijke waarden van de Waddenzee door activiteiten net buiten dat gebied wordt voorkomen?

Handhaving

De toelichting bij de verordening ontbeert een handhavingsparagraaf. Daardoor blijft de vraag liggen hoe de gemeenten, al dan niet gezamenlijk, zorgdragen dat de regels uit deze verordening ook daadwerkelijk gehandhaafd kunnen worden. Gaan de gemeenten bijvoorbeeld de boswachters, wadwachten en andere (semi-)overheidsdienaren aanstellen als onbezoldigd handhaver (BOA)? Zonder goede handhaving heeft het opstellen van een

verordening (of bestemmingsplan) weinig zin.

Verordening

Onderstaand een aantal meer detaillistische opmerkingen over de tekst van de verordening.

- Artikel 1, onder 9: De status van bijlage 1 is onduidelijk. Uit een oogpunt van rechtszekerheid dienen bouwwerken en het toegestane gebruik expliciet opgenomen te worden (zie ook hiervoor).
- Artikel 1, onder 16: Deze tekst komt niet geheel overeen met de tekst van de betreffende bepaling van het Barro (artikel 2.5.2). Dit verschil is niet nader toegelicht.
- Artikel 3, lid 3.1, onder d: Het agrarisch gebruik dient beperkt te worden tot extensieve vormen van begrazing ten dienste van de natuurlijke ontwikkeling van de kwelders.
- Artikel 3, lid 3.3: Het is niet duidelijk, niet nodig en niet toegelicht waarom het ontpolderen van zomerpolders (bijvoorbeeld in het kader van het tegengaan van de veroudering van de kweldernatuur) niet is toegestaan. Als deze bepaling gehandhaafd wordt, dan dient er in ieder geval een ontheffingsmogelijkheid in de verordening te worden opgenomen.
- Artikel 5, lid 5.1, onder g: Beroepsvisserij is niet gedefinieerd. Zie ook het volgende punt.
- Artikel 5, lid 5.1, onder i: Het winnen ten behoeve van eigen gebruik is beperkt tot 10 kg per persoon per dag (artikel 1, onder 19). Zodra het lucratief dreigt te worden kunnen zeer veel mensen ook binnen die 10 kg per persoon per dag veel schade aan de natuur toebrengen terwijl op het criterium 'eigen gebruik' niet te controleren is. Het is ons bijvoorbeeld bekend, dat op deze wijze veel op zeebaars wordt gevestigd. Hoe denken de gemeenten te voorkomen dat onder het mom van 'eigen gebruik' in feite beroepsmatig wordt gevestigd en daarmee significante effecten op de natuur niet kunnen worden uitgesloten?
- Artikel 5, lid 5.1, onder m: Bestaande delfstoffenwinning dient concreter omschreven te worden. Het winnen van zand ten behoeve van vaargeulonderhoud is geen juiste omschrijving van de activiteit: het gaat om zand dat vrijkomt bij het reguliere vaargeulonderhoud. De Waddenvereniging e.a. zijn tegen het winnen van schelpen op de wijze zoals dat nu gebeurt.
- Artikel 5, lid 5.2, onder b, sub 1: Deze tekst lijkt een tautologie en overlapt met lid 5.2, onder c.
- Artikel 5, lid 5.2, onder b, sub 3: Hier ontbreekt ten onrechte de bepaling, dat het om bestaande bouwwerken moet gaan.
- Artikel 5, lid 5.2, onder b, sub 6: Op grond van het Barro (artikel 2.5.11, lid 2) dienen overige bouwwerken beperkt te worden tot bouwwerken, voor zover deze noodzakelijk zijn voor de veiligheid van het scheepvaartverkeer in de Waddenzee, voor alternatieve mosselzaadbronnen, voor een adequate afwatering van het vasteland of wadwachtposten, voor zover het een locatie betreft die niet vanaf het vaste land of een Waddeneiland bewaakt kan worden.
- Artikel 5.3, onder c: Het Barro (en de voormalige PKB) voorzien niet in het bouwen van drijvende stijgers ten behoeve van jachthavens. Deze ontheffingsmogelijkheid dient daarom niet in de verordening te worden opgenomen.
- Artikel 5.4, 5^e gedachtenstreepje: Bestaande parkeerlocaties voor offshore bestaan volgens ons niet meer. En als ze wel bestaan, dienen deze uit een oogpunt van rechtszekerheid expliciet omschreven te worden en in de verbeelding te worden opgenomen.

Waddenvereniging

- Artikel 5.5, laatste alinea: Inpolderen – ook bij ontheffing – is strijdig met het Barro.
- Verbeelding Schiermonnikoog blad 1-1: Doordat de grens bij de haven van Schiermonnikoog ruimer om die haven heen is gelegd ontstaat op deze plek een verschil in de grens van de verordening en de grens van de voormalige PKB respectievelijk het Barro. Dat komt de duidelijkheid niet ten goede, omdat de grens van het Barro bepalend is voor de rijksregels in het gebied. De argumentatie om die grens te laten afwijken schiet tekort.

Conclusie

De Waddenvereniging e.a. verwachten dat u rekening zult houden met de hierboven gemaakte opmerkingen alvorens tot vaststelling van de beheersverordening over te gaan. Graag vernemen wij ook hoe u met onze zienswijzen bent omgegaan.

Hoogachtend,
Waddenvereniging,
mede namens Stichting De Noordzee, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer,

Arjan Berkhuisen
Directeur

Betreft: Reactie Ontwerp Beheersverordening Waddenzee en Noordzee

12 Januari 2015

Aan de gemeenteraden,

Het Watersportverbond maakt met dit schrijven graag gebruik van de mogelijkheid te reageren op de ter visie liggende Ontwerp Beheersverordening Waddenzee en Noordzee.

Algemeen

Allereerst merken wij op dat er (nog) geen kaart en begrenzing is opgenomen. Dat maakt het geheel voor de relatieve buitenstaander een beetje een ‘zoekplaatje’. In de lijst gemeentes ontbreken o.a. Den Helder en De Marne als gemeentes met een substantieel grondgebied in het plangebied. Wij zouden graag vernemen of deze afzijdigheid betekent dat in deze gemeentes wel ontwikkelingen worden voorzien, waardoor een Beheerverordening niet het relevante instrument kan zijn.

Een aantal zaken in deze verordening is hierdoor niet goed te interpreteren.

Zo heeft de gemeente Den Helder bij het rijk een uitzonderingspositie voor uitbreiding/verplaatsing van de haven bewerkstelligd, terwijl deze verordening niet in enige ontwikkeling van havens voorziet. Over de uitzondering Den Helder wordt niets gezegd. Anderzijds wordt het parkeren van offshore installaties in de verordening niet toegestaan, met uitzondering van de bestaande locaties; maar liggen die laatste niet op het grondgebied van Den Helder?

En we lezen dat het tracé vaargeul(verruiming) Eemshaven – Noordzee uit het plangebied is gehaald. Op zich terecht gezien de ontwikkelingen, maar hoe valt dit dan te rijmen met de hier aanwezige ‘Transportroutes gevaarlijke Stoffen’, waar volgens deze verordening belemmeringen gelden voor het oprichten van kwetsbare objecten?

Bestaand gebruik en bestaande bouwwerken

Als wij het goed begrijpen is de interpretatie van ‘bestaand’ de kern van deze beheerverordening. Daarbij gaat het om vergunde bouwwerken en activiteiten en de inventarisatie van de gemeentes zelf. Illegale situaties worden niet gelegaliseerd, zo wordt gesteld. Onduidelijk is echter of de gemeentelijke inventarisatie altijd vergunde situaties aangeeft. Als voorbeeld geldt een aanlegsteiger, een boothelling en de kwelderontwikkeling bij Terschelling. Wij zouden deze toetsing graag terugzien in de verordening.

In dit verband verwijzen wij ook naar enige onduidelijkheid in de tekst van de publicatie en de tekst van de Ontwerp Beheersverordening zelf. ‘De beheersverordening legt de bestaande situatie vast’, zo lezen we in de publicatie. Tegelijkertijd ‘regelt’ deze verordening lokale gebruiken, herstel en onderhoud van kwelders en het aanbieden van ankerplaatsen. Naar ons weten zijn dit (vaak) geen vergunde situaties. En in de verordening zelf wordt gesproken over gebieden ‘waar nauwelijks ontwikkelingen zijn voorzien’. Kennelijk kunnen er wel enige ontwikkelingen in worden vastgelegd. Wij verzoeken u hieromtrent duidelijker te zijn.

Geluid

In paragraaf 4.7 wordt ingegaan op geluid. Hier wordt alleen ingegaan op geluidszones rond industriegebieden, wegen en spoorlijnen (in het kader van de Wet geluidshinder). Echter geluidshinder is niet wenselijk in grote delen van het waddengebied; vooral gedurende de nacht. Wij vragen ons in dit kader af of het mogelijk is in deze verordening iets te doen tegen de geluidshinder van nachtvaarten van watertaxi’s en andere geluidsoverlast door wadgebruikers.

Begrippen (art. 1)

Wij missen hier een omschrijving van beroepsscheepvaart, recreatievaart en kitesurfgebieden. Een helder onderscheid tussen beroepsscheepvaart en recreatievaart geeft de (door ons gewenste) mogelijkheid het verbod op snelvaren door de beroepsscheepvaart *buiten de vaargeulen* op te nemen.

Specifiek

- a. Wij staan positief tegenover de mogelijkheid voor kanovaarders en wadlopers te overtijen, eventueel met kleine tenten en met inachtneming van de erecode. Wel wijzen wij erop dat de buitendelta's, waaronder de Razende Bol, nu ook binnen het plangebied vallen en dat deze gebruiksgroepen ook hier kunnen overtijen of overnachten. Wij zijn benieuwd naar de manier waarop dit bijvoorbeeld op de Razende Bol gehandhaafd gaat worden, gezien de vele 'kleine' bootjes die hier met rustig weer naar toe varen.
- b. In art. 5.3 wordt, onder voorwaarden, een afwijking van de bouwregels mogelijk gemaakt voor moorings/meerboeien en drijvende steigers voor de recreatievaart. Vlieland heeft hierom gevraagd en daar is het o.i. gewenst en nuttig. Wij vragen ons wel af of het nodig en wenselijk is deze afwijking in een keer mogelijk te maken voor de omgeving van elke haven in het plangebied. Dit vereist een betere onderbouwing en afweging per locatie.
- c. In z'n algemeenheid wordt dagrecreatief en educatief medegebruik in gebieden met de bestemmingen Water en Agrarisch toegestaan. Het lijkt ons zinvol hier toch enige grens aan te stellen t.a.v. maximale aantallen en specifieke locaties, zoals (niet) in de omgeving van broedkolonies. Daarnaast is in het begrippenkader wel het begrip 'evenement' opgenomen, maar we hebben (een verbod op) evenementen niet teruggevonden in de bestemmingsregels.
- d. Kitesurflocaties worden niet in deze beheerverordening geregeld, maar door andere wet- en regelgeving, i.c. het BPR. Verwarring kan echter ontstaan over het aantal door RWS aangewezen locaties. Wij dachten 4, op pag. 28/29 van de verordening staat 5, maar er worden er 8 met name genoemd. Wij verzoeken u hierover een eenduidige en correcte zinsnede op te nemen.
- e. In gebieden met bestemming 'Water' wordt o.a. afgeweken van de bouwregels – als geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de natuurlijke, cultuurhistorische en landschappelijke waarden – ten behoeve van het oprichten van bouwwerken voor wadwachtposten. Op pag. 35 wordt deze afwijkingsmogelijkheid gelieerd aan het mogelijk maken van 'menselijke ingrepen gericht op de waarborging van de menselijke veiligheid voor de bewoners en gebruikers van het wadengebied'; bovendien niet aangemerkt als 'ruimtelijk relevant'. Het klinkt niet logisch eerst mensen (wadwachten) naar kennelijk onveilige plekken te brengen en ze dan te moeten beschermen met (wel degelijk ruimtelijk relevante) bouwwerken. Ook is niet duidelijk hoe de 'noodzaak voor de realisatie van een wadwachtpost' moet worden aangetoond. Bovendien zien wij niet in hoe een bouwwerk op de platen in het getijdengebied 'goed in het landschap kan worden ingepast'. **Kortom, wij zijn voorstander van een toets aan de natuurlijke, cultuurhistorische en landschappelijke waarden vooraf.** Op die manier gebeurt de toetsing eenduidig in alle betrokken gemeentes.
- f. Tenslotte zijn wij positief over het opnemen van 'inachtneming van de erecode' bij diverse bestemmingen en afwijkingen van de regels. Hierdoor wordt verantwoord gedrag gekoppeld aan bestemmingen en toegestaan gebruik.

Tot zo ver onze opmerkingen.
Hoogachtend,

Anky Woudstra
Lid Regioteam Wadden van het Watersportverbond

Goed voor elkaar

Gemeenteraad van Terschelling
P/a Samenwerkingsverband De Waddeneilanden
Postbus 203
8860 AE Harlingen

Tevens per email:
inspraak@dewaddeneilanden.nl

Ons kenmerk 2012044800-01
Uw kenmerk
Behandeld door dhr. mr. R.J. van Rijn

Doorkiesnummer (033) 43 42 563
Faxnummer (033) 43 42 170
E-mail rj.van.rijn@arag.nl

Onderwerp: **Reactie ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee**

Leusden, 12 januari 2015

Geachte leden van de gemeenteraad,

Namens dien ik hierbij bijgevoegde
reactie in gericht tegen de ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee.

Zoals u ziet is cliënte in het geheel niet gelukkig met de terinzage liggende ontwerpverordening. Wij hopen dan ook dat u tot heroverweging komt.

Een machtiging voeg ik bij.

Hoogachtend,
ARAG Rechtsbijstand

Dhr. mr. R.J. van Rijn
Medewerker Rechtshulp

De gemeenteraad

P/a Samenwerkingsverband De Waddeneilanden

Postbus 203

8860 AE Harlingen

West-Terschelling, 3-1-2015

Betreft: Reactie ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee.

Zienswijzen op de ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee (projectnummer 550.42.50.00.01 inzage 5-12-2014 t/m 15-1-2015). Dit zijn vanwege de samenhang tevens zienswijzen op de ontwerpbeheersverordening Havengebied (projectnummer 550.05.12.00.00 inzage: 5-12-2014 t/m 15-1-2015). Ook houden de zienswijzen een verzoek in tot het aanwijzen van de Kom (gedeeltelijk) als beschermd natuurgebied, ecologische hoofdstructuur en als Natura 2000-gebied en een verzoek tot wijziging van de begrenzing en wijziging van het besluit Natura 2000-gebied Waddenzee of eventueel het besluit Natura 2000-gebied Duinen Terschelling. De zorgplicht jegens de Kom dient in acht genomen te worden. Ook houden de zienswijzen mede een verzoek tot herziening in. Verder dienen de overheid en de gemeente alsnog de Europese feitelijke doelen en cijfers te behalen en fouten recht te zetten.

Geachte gemeenteraad en leden van de gemeenteraad,

Ik ben direct aanwonende en omwonende van het natuurgebied De Kom. Ik heb ook zicht op de Kom. Verder word ik rechtstreeks in mijn belangen geraakt, waaronder bijvoorbeeld door hinder en de toename van de verkeersintensiteit op de weg en de omgeving door de ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee, de besluiten en de veranderingen. Ik ben dan ook belanghebbende in de zin van artikel 1:2 van de Algemene wet bestuursrecht en de Wabo.

Ik breng deze zienswijzen naar voren op de ontwerpbeheersverordening Wadden- en Noordzee (projectnummer 550.42.50.00.01). Ook zijn de zienswijzen bedoeld voor andere samenhangende besluiten en regelgeving zoals bijvoorbeeld voor de ontwerpbeheersverordening Havengebied (projectnummer 550.05.12.00.00). Ook zijn de zienswijzen van belang voor het besluit tot aanwijzing van de Kom (gedeeltelijk) als beschermd natuurmonument en het besluit tot aanwijzing als ecologische hoofdstructuur en het besluit tot aanwijzing als Natura 2000-gebied. De zienswijzen zijn ook in zijn algemeenheid en voor de zorgplicht van de overheid relevant. De zienswijzen zijn ook van belang voor herziening. Verder zijn deze zienswijzen relevant in het kader van het beheerplan Waddenzee, ter uitwerking van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Ook zijn de zienswijzen van belang voor het behalen van de doelen en het uitwerken van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.

Ik wil met deze zienswijzen bereiken dat de Kom (gedeeltelijk) de bestemming water met het beperkte gebruik, voor het behoud, herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke, cultuurhistorische en landschappelijke waarden van het getijdengebied Waddenzee en Noordzee, waaronder kwelderherstel is begrepen, krijgt in de ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee.

Verder dient de Kom (gedeeltelijk) als strand worden aangewezen. Ook wil ik bereiken dat er maatregelen onder de ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee worden genomen tot behoud, herstel en ontwikkeling van de Kom. Verder wil ik bereiken dat de Kom (gedeeltelijk) de bestemming natuur in de ontwerpbeheersverordening Havengebied krijgt. Het is onjuist en onbegrijpelijk dat de Kom de bestemming water in de ontwerpbeheersverordening Havengebied heeft. Ook is het onbegrijpelijk dat er geen aandacht en maatregelen onder de ontwerpbeheersverordening Wadden en Noordzee worden genomen tot behoud, herstel en ontwikkeling van de Kom. Ik wil bereiken dat de haven in de Kom niet wordt uitgebreid en dat er niet meer steigers en activiteiten in de Kom komen. Verder wil ik dat er geen vergunningen worden afgegeven die de Kom vernietigen of beschadigen, zoals de vergunning tot baggeren of een extra steiger. Er mogen geen handelingen plaatsvinden waardoor de Kom verdwijnt of beschadigd wordt. Er vindt door uitbreiding en verandering van inrichting onevenredige aantasting plaats van de natuurlijke, cultuurhistorische en landschappelijke waarden van het getijdengebied. Ook zijn de genoemde activiteiten/handelingen niet passend in het kader van de ontwikkeling van de natuurlijke waarden van het getijdengebied zoals beschreven in een Beheerplan als bedoeld in artikel 19a van de Natuurbeschermingswet 1998. Verder wil ik bereiken dat de Kom (gedeeltelijk) als beschermd natuurmonument, ecologische hoofdstructuur en Natura 2000-gebied wordt aangewezen.

De haven van Terschelling is de enige natuurlijke haven van Nederland.

Een natuurlijke oplossing moet er voor de Kom komen. Zodat het verlande gedeelte, het getijdengebied en de oeverlijn behouden blijven. Ook wil ik bereiken dat er steigers en boten uit de Kom verdwijnen. Dus dat er weer meer ruimte voor de natuur komt en dat wellicht het eilandje met bijbehorende soorten dat er vroeger was weer terug komen.

Allereerst een opmerking over het gebruik van het instrument beheersverordening in plaats van een bestemmingsplan op gemeentelijk niveau. In een beheersverordening wordt voor een gebied waarvoor geen ruimtelijke ontwikkeling wordt voorzien, het beheer van dit gebied overeenkomstig het bestaande gebruik geregeld.

Voor de interpretatie van bestaand gebruik ga ik ervan uit dat datgene wat feitelijk aanwezig is, het bestaand gebruik is, en niet het rechtens toegestane gebruik ofwel gebruik overeenkomstig de tot de beheersverordening geldende bestemming.

Anders zijn toch nog allerlei ontwikkelingen mogelijk. Een tweede argument is dat er anders geen verschil is met een gewoon bestemmingsplan. Het enige verschil zou dan zijn dat er bij de beheersverordening geen rechtsbescherming is. Men kan geen bezwaar meer maken of in beroep bij de rechter zoals dat bij een bestemmingsplan wel kan. Zie ook de afscheidsrede van Professor P.J.J. van Buuren, *Is er toekomst voor het bestemmingsplan?*, afscheidsrede, 2011 en J. Struiksma, *Het systeem van het ruimtelijk ordeningsrecht*, derde druk, 2007, p. 80 en P.J.J. van Buuren, *De beheersverordening*, TBR 2009/2, pp. 3-10.

Dat kan niet de bedoeling van de wetgever en het recht geweest zijn. Dit mede gezien vanuit het Europees recht en het E.V.R.M.

Voor mij is de keuze voor het instrument de beheersverordening gunstig aangezien ik de bestaande situatie wil behouden dan wel dat er minder ontwikkelingen, boten, steigers en activiteiten in de toekomst gaan plaatsvinden.

Mijn vader is 25-9-2009 overleden. De mogelijkheden om zienswijzen in te dienen en bezwaar te maken tegen de aanwijzingsbesluiten Waddenzee en Duinen Terschelling in het kader van Natura 2000 waren al enkele jaren voor mijn vaders dood. Ik ben indertijd niet in de gelegenheid geweest om zienswijzen in te dienen, bezwaar te maken en beroep in te stellen. Ik woonde toen nog niet op Mijn vader woonde toen op Het is vanuit het oogpunt van de mensenrechten, de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en ander Europees recht onbegrijpelijk waarom deze rechten maar 6 weken geldend gemaakt zouden kunnen worden in de bezwaarfase of zienswijzefase van een besluit.

Bovendien zijn er bij de aanwijzing menselijke fouten gemaakt, die rechtgezet moeten kunnen worden. Fouten door gebrek aan feitelijke kennis en door gebrek aan wetenschappelijke kennis.

Bij de Kom is er een fout gemaakt en er is verder bijvoorbeeld ook een andere fout gemaakt. Het Seinpaalduin behoort bijvoorbeeld niet bij het gebied Duinen Terschelling. Er wordt gesproken over het stukje bos dat een uitloper is van een groter boscomplex door de minister (toentertijd nog de Minister van Landbouw, Natuur en Visserij) in de beslissing op bezwaar (beslissing op bezwaar 26 maart 2004 TRCJZ/2004/1725 11 en beslissing op bezwaar 4-4-2005 DRR&R/2005/1065 11). Reden dat het Seinpaalduin buiten de aanwijzing van Duinen Terschelling is gehouden zou zijn dat het om bosperceel zou gaan. Maar het is het hoogste duin van Terschelling waar ook bomen op groeien.

Deze beslissing is volstrekt onbegrijpelijk en daar kan men niet in redelijkheid toe komen. Het is dan ook aan te merken als een menselijke fout die alsnog hersteld moet kunnen worden.

Op grond van gegevens van SOVON en RAVON blijkt verder dat de soorten op Terschelling (en elders in Nederland) drastisch teruglopen. Er is zelfs sprake van een significante afname. Er zijn te weinig soorten en de soorten verdwijnen. Dat betekent dat de maatregelen niet voldoende zijn.

Er zou dus zeker geen gebied zoals de Kom mogen verdwijnen. Er zouden betere maatregelen moeten komen en meer gebied voor de soorten. De terugloop van de soorten en weinig soorten en het niet behalen van de doelstellingen en doelen is in strijd met Europees recht, de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn.

Ook dient de overheid adequaat in te grijpen op grond van de zorgplicht van de overheid conform artikel 2 van de Flora- en Faunawet juncto artikel 19I van de Natuurbeschermingswet juncto artikel 1.1a van de Wet Milieubeheer.

Ook is het voorzorgbeginsel erg belangrijk. Dit brengt verschillende taken en zorgplichten voor de overheid met zich mee mede vanuit Europees perspectief. Het brengt verder bijvoorbeeld mee dat er wetenschappelijke zekerheid en bewijs omtrent de schadelijkheid voor het milieu en gezondheid van een activiteit moeten zijn. Bij twijfel mag de activiteit niet doorgaan.

Verder is er ook de soortenbescherming los van de aangewezen gebieden. Conform artikel 12 van de Habitatrichtlijn is verboden het opzettelijk verstoren van die soorten. Ook de artikelen 5, 6 en 9 van de Vogelrichtlijn regelt de losse soortenbescherming voor vogels. Ook is de Flora- en Faunawet van belang.

De Waddenzee is ook werelderfgoed. Daar valt de Kom ook onder.

Verder is de Kom beschermd op grond van de overeenkomst inzake watergebieden van internationale betekenis (RAMSAR) en internationale afspraken over wetlands.

De Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn hebben directe (rechtstreekse) werking.

Ook is artikel 4 van de Vogelrichtlijn rechtstreeks van toepassing, omdat bijvoorbeeld de Kom een kwalificerend gebied is en aangewezen had moeten worden als Natura 2000-gebied. Nu het gebied niet is aangewezen als beschermd gebied, is het strengere regime van artikel 4 lid 4 van de Vogelrichtlijn rechtstreeks van toepassing in plaats van het beschermingsregime opgenomen in artikel 6 tweede tot en met vierde lid van de Habitatrichtlijn, zie hiervoor de Leyburchtzaak d.d. 7-12-2000 van het Europese Hof van Justitie. Vervuiling, verslechtering of verstoring kan niet worden gerechtvaardigd door economische of sociale belangen, maar slechts door belangen die van hogere orde zijn dan het natuurbeschermingsbelang, bijvoorbeeld bescherming van de menselijke gezondheid. Bij de Kom is niet een belang dat van hogere orde is als een natuurbeschermingsbelang betrokken.

De Kom dient als natuurgebied en/of Natura 2000-gebied aangewezen te worden.

De Kom kwalificeert zich zelfstandig als speciale beschermingszone.

De Kom heeft ook dezelfde natuurwaarden als het Groene Strand. De Kom is mooi.

Het Groene Strand is Ecologische Hoofdstructuur en Natura 2000-gebied Waddenzee. De duinen op het Groene Strand vallen gedeeltelijk onder Natura 2000-gebied Duinen Terschelling en onder de ecologische hoofdstructuur.

Ook is er landschappelijke samenhang.

De samenhang van de Kom, het Groene Strand en de Waddenzee is zo groot dat het als een natuurgebied aangewezen moet worden ofwel als een Nederlands beschermd natuurgebied en ook als het Natura 2000-gebied Waddenzee.

De Kom kwalificeert ook mee met het Natura 2000-gebied de Waddenzee

De Kom heeft jarenlang feitelijk als natuurgebied gediend. Het is jarenlang als natuurgebied ingericht geweest. Ook eilanders en toeristen hebben er jarenlang van kunnen genieten. De Kom is jarenlang feitelijk natuurgebied geweest en daar dient nu officieel recht aan gedaan te worden.

De Kom heeft ook als bufferzone gediend. In het rapport Het bestemmingsplan van West-Terschelling in relatie tot natura 2000 en de Flora- en Faunawet. Een voortoets door P.J. Zumkehr. wordt geconcludeerd dat als gevolg van de aanwezigheid van de bufferzones uitgesloten is dat er significante negatieve effecten van het bestemmingsplan op de instandhoudingsdoelstellingen zijn. Als de bufferzone wegvalt, zal er een nieuwe toetsing moeten komen en zullen er wel significante negatieve effecten gevonden worden.

Ook is de Kom vergelijkbaar met de andere kant van de natuurlijk ontstane baai. Deze inham/kom is wel ecologische hoofdstructuur en beschermd natuurmonument en Natura 2000-gebied. Terwijl de Kom unieker is en naast een nog kwetsbaarder gebied ligt, het Groene Strand en de duinen. Het gebied aan de andere kant van de haven ligt naast grasland en industrieterrein.

Ook is de Kom vergelijkbaar met de Plaat. Maar de Kom is unieker. De Plaat is echter wel beschermd natuurmonument en Natura 2000-gebied en de Kom niet.

Dit bovenstaande is in strijd met het gelijkheidsbeginsel op grond waarvan gelijke gevallen gelijk behandeld dienen te worden.

De Kom bestaat uit het habitatype slik en zandplaten. Ook is het habitatype zilte pionierbegroeiing er aanwezig. De Kom is een getijdengebied. De Kom is ook een schor of kwelder. Ook is er embryonale duinvorming.

De Kom is een hoogwatervluchtplaats.

De kwelder de Kom is een waardevolle biotoop voor vogels. De zouttolerante vegetaties in de Kom zijn een belangrijke voedselbron voor plantenetende soorten, als eendensoorten. Zie hiervoor p. 66 van de Havenvisie Wadden, 2010. De Kom is vanwege zijn hoge voedselrijkdom biomassa aan bodemfauna zeer belangrijk als foerageergebied. Ook vindt in de Kom door eb en vloed voortdurende verversing, aanvoer en uitwisseling met de Waddenzee plaats.

Bij een aantal soorten zoals de eider, scholekster en de kluut is de reden van de terugloop van de soort, die er nog steeds is, het gebrek aan foerageergebied. De Kom moet behouden blijven als foerageergebied. Zie hiervoor p. 63 van de Havenvisie Wadden, 2010.

Ook is de Kom belangrijk als rustgebied.

De eider, de scholekster, de bruine kiekendief, de blauwe kiekendief, de strandplevier, de kievit, de tureluur en de dwergstern en de kleine mantelmeeuw zijn bijvoorbeeld in de Kom aanwezig. Verder bijvoorbeeld de steltlopers: de kluut, de zilverplevier, de kanoetstrandloper, de bonte strandloper, de grutto, de rosse grutto en de wulp. Ook zijn er beschermde trekkende vogelsoorten in de Kom.

Ook zijn er reigers.

De grutto en de tureluur staan bijvoorbeeld op de rode lijst.

Op grond van de Vogelrichtlijn wordt bijvoorbeeld de kiekendief, de dwergmeeuw, de dwergstern, de kluut, het nonnetje, de reiger, de rosse grutto, de strandplevier, de grote mantelmeeuw, de kleine mantelmeeuw en de zwartkopmeeuw beschermd.

In de Kom zijn ook verschillende soorten kokkels, schelpdieren en dunschalen aanwezig. Alleen al op grond van de aanwezigheid van de soorten in relatie met het ecosysteem en de dam moet de Kom als natuurgebied behouden blijven. Het totale aantal kokkels is afgenomen ten opzichte van vorig jaar.

Bryologisch-Lichenologische Werkgroep (BLWG), een landelijke organisatie die mossen en korstmossen onderzoekt, heeft geconcludeerd dat zeer bijzondere mossen en korstmossen met uitsterven worden bedreigd als de Kom gereconstrueerd wordt.

De westelijke dam is de plek in Nederland voor korstmossen en ook een landelijk net voor onderzoek dat door het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij is opgezet. Er komen 58 verschillende soorten korstmossen voor. Voor de zeeachterlichtmos en de korstmossen melig kusttakmos en donkere zeestippelkorst is het zelfs de enige vindplaats in Nederland. Van de gevonden mossen en korstmossen staan er 23 op de rode lijst van bedreigde planten. De havendam is ruim 250 jaar oud en is aangemerkt als waterstaatkundig monument. Ook groeit er kusttakmos en

zeedakpanmos die slechts op drie plekken in Nederland voorkomen. Het zeldzame kusttakmos groeit op de granieten blokken rond de havenkom. Uniek is dat in de Kom al die soorten in een klein gebied bij elkaar groeien. Bij verkeerde aanpak van de Kom sterven de soorten in Nederland uit, aldus de Werkgroep.

De Kom dient dus de bestemming natuur te krijgen. De Kom dient als beschermd natuurmonument en Natura 2000-gebied aangewezen te worden. De Kom dient ook onderdeel van de ecologische hoofdstructuur te worden.

In de Kom komt verder de strikt beschermde rugstreppad voor. De rugstreppad staat op de rode lijst en is strikt beschermd door o.a. de Habitatrichtlijn, bijlage 4 en door de Conventie van Bern. De rugstreppad staat in tabel 3 van de Flora- en Faunawet. Op Europees niveau gaat de soort sterk achteruit.

In de Kom zit de bruine kikker. De bruine kikker wordt in de Habitatrichtlijn, bijlage 5 beschermd. Ook wordt hij in de Conventie van Bern in appendix 3 beschermd. Verder is de bruine kikker een beschermde soort op grond van de Flora- en Faunawet, tabel 1, en staat hij op de lijst van amfibieën.

Ook vliegen er vleermuizen in de Kom. Vleermuizen zijn strikt beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en de Flora- en Faunawet (zie ook het rapport van Zumkehr, een voortoets, 2011).

Ook leven er beschermde vissen in de Kom. Verder zijn er ook krabben.

Ook zijn er libellen en slakken.

Verder groeit er bijvoorbeeld lamsoor, zeekraal en beschermde planten en vegetatie.

Er komen ook heel veel soorten dagvlinders in de Kom voor. Zie ook hiervoor Dagvlinders van Terschelling, Piet Zumkehr, Drukkerij uitgeverij van Gorcum en Comp, Assen, 1994. Uiterst zeldzame vlinders bevinden zich in de Kom.

In de Kom komt de zilveren maan, de grote parelmoervlinder en de duinparelmoervlinder voor.

De populatie van de duinparelmoervlinder in de Kom is van nationale betekenis. De vlinder is zeldzaam.

De populatie zilveren maan in de Kom is van nationale betekenis. De enige vitale populatie in de Nederlandse duinen vinden we op Terschelling.

De grote parelmoervlinder is sterk achteruitgegaan. De soort is zeldzaam.

De zilveren maan, de grote parelmoervlinder en de duinparelmoervlinder zijn rode lijstsoorten.

In de Kom komen verder onder andere voor het zwartsprietdikkopje, het groot koolwitje, het klein koolwitje, het icarusblauwtje, de kleine parelmoervlinder en het hooibeestje.

Alleen al vanwege het feit dat de Kom onmisbaar is als habitat voor vlinders mag de Kom niet worden aangetast. Dit komt vanwege zijn unieke samenstelling en ligging. Er zijn altijd opvallend veel vlinders aanwezig.

Andere havengedeeltes zijn verder wel aangewezen als Natura 2000-gebieden. In Nederland vormen de haven van Nes en ook specifiek Ballumerbocht op Ameland en de haven van Den Oever voorbeelden. Ook de Plaat die gelegen is in het havengebied van Terschelling vormt een voorbeeld.

Op grond van onder andere het gelijkheidsbeginsel dienen gelijke gevallen gelijk behandeld te worden. De Kom had net zo als de andere havengedeeltes als Natura 2000-gebied en/of ecologische hoofdstructuur en/of beschermd natuurmonument moeten worden aangewezen. Er is sprake van een ongerechtvaardigd onderscheid.

Opvallend is dat Terschelling in vergelijking met andere (wadden)eilanden een heel groot havengebied heeft. Een uitbreiding van de haven, meer boten, meer steigers en meer activiteiten zijn niet nodig. Ook zou er een gedeelte van de ruimte voor het havengebied af kunnen en als natuurgebied gebruikt kunnen worden, zoals het behoort. Bij havens van andere (wadden)eilanden is er aan het natuurbelang meer waarde gehecht en is er meer ruimte voor de natuurwaarden.

De Kom vormt een integraal onderdeel van het wadden-ecosysteem en fungeert onder andere als voedselgebied en rustplaats voor diverse wadvogels, zoals behoorlijke aantallen grutto's en scholeksters. De grond is bijzonder en heel erg voedingsrijk. Er werden en worden bijvoorbeeld in de Kom pieren gestoken.

De Kom vormt een integraal onderdeel van het ecosysteem van de Waddenzee en de Kom maakt landschapsecologisch gezien onlosmakelijk deel uit van het intergetijdengebied van de Waddenzee zie ook RvS 16-3-2011 200902398/1/r2.

De Kom heeft betekenis voor de beschermde soorten en er zijn beschermde habitattypen aanwezig. De Kom draagt bij aan de instandhoudingsdoelstelling. De Kom behoort tot het leefgebied en landschapstypen van bijvoorbeeld vogels waarvoor de Waddenzee is aangewezen.

De Kom vormt een geheel met de Waddenzee. De Kom vormt ook een geheel met het Groene Strand.

Als je verder kijkt vormt het ook een geheel met Duinen Terschelling. Dit mede gezien de embryonale duinen(vorming) die in de Kom aanwezig is.

Er wordt gecombineerd gebruik van de Kom, het Groene Strand en de Waddenzee gemaakt door dezelfde vogels en andere diersoorten. Er is een uitwisseling van diersoorten. De aangrenzende gebieden De Kom, het Groene Strand en de Waddenzee zijn met verschillende landschapstypen te zien als een landschapsecologische eenheid. De Kom is een geografisch en geomorfologisch hetzelfde gebied als de Waddenzee. De Kom heeft zelfs dezelfde landschapstypen als de Waddenzee.

De Kom behoort tot de vijf belangrijkste gebieden voor meerdere soorten. Dit geldt voor verschillende vogels. Dit geldt voor de aanwezigheid van kokkels, schelpdieren en dunschalen. Ook geldt dit voor de vlinders de zilveren maan, de grote parelmoervlinder en de duinparelmoervlinder. Bovenal is de Kom het belangrijkste gebied van mossen en korstmossen in Nederland en ook van het buitenland. De Kom is de enige vindplaats in Nederland voor zeeachterlichtmos en de korstmossen melig kusttakmos en donkere zeestippelkorst. Ook groeit er kusttakmos en zeedakpanmos dat maar op drie plekken in Nederland voorkomt.

Daarnaast kwalificeert de Kom mee omdat het bij het gebied de Waddenzee hoort.

Ook broedt, ruit, foerageert of rust 1 % of meer van de biografische populatie van een soort of ondersoort van een (trekkende) watervogel en andere soorten regelmatig in de Kom.

Voor de aanwijzing spelen alleen wetenschappelijke ornithologische en andere ecologische waarden een rol. Deze ornithologische waarden zijn in de Kom aanwezig. De Kom moet worden aangewezen. De Kom kwalificeert zich wel.

Ook is de Kom een uitloopgebied van de Waddenzee.

De Kom en de Waddenzee zijn geografisch homogeen.

Gezien het bovenstaande had de Kom als gebied onder de Vogelrichtlijn en ook onder de Habitatrichtlijn en ook onder de Nederlandse wetgeving aangewezen moeten worden.

De aanleg van meer steigers en nieuwe andere ontwikkelingen brengt mee dat beschermde soorten en habitattypen bedreigd zullen worden.

Door uitbreiding van de haven, (bedrijfsmatige)activiteiten en steigers zijn er onaanvaardbare verstoringen van habitattypen en soorten.

In het rapport van P.J. Zumkehr, Het bestemmingsplan West-Terschelling in relatie tot natura 2000 en de Flora- en Faunawet. Een voortoets, oktober 2011 en het rapport van Buro Oranjewoud d.d. 15 juli 2011, is de omgeving van het zeeliedenmonument aan de Willem Barentszkade met aangrenzend de Noordsvaarder en het Groene Strand, aangemerkt als een kwetsbaar gebied (zie pp. 69-70 van het rapport). Er staat dat langs de rand van het Natura 2000-gebied Waddenzee in beginsel is aangegeven dat een aantal afwijkingen van de gebruiksregels en wijzigingsbevoegdheden als gevolg van een toename van het aantal bezoekers kunnen leiden tot negatieve effecten. Het betreft de omgeving van het Zeeliedenmonument (zie pp. 63, 64 en 67 van het rapport).

De Kom ligt op een kwetsbare plek langs de rand van de Natura 2000-gebieden. Het grenst direct aan Natura 2000-gebied Waddenzee.

De betredingsdruk van de Kom, van het Groene Strand en van de Noordsvaarder zal bijvoorbeeld toenemen.

Tijdens de aanlegfase en gebruiksfase worden soorten vernietigd.

Er zullen vertroebeling en veranderingen in de waterkwaliteit zijn en er zullen extra baggerwerkzaamheden zijn. Er zijn hoge baggerkosten en de Kom heeft een onbeschermde ligging.

Door het baggeren worden soorten definitief vernietigd.

Er zal verder verstoring door licht op het Groene Strand, de Waddenzee en voor individuele beschermde soorten komen.

Er zal een toename zijn van het aantal vaarbewegingen. Dit leidt tot verstoring en negatieve effecten op vogels, met name van de eider en de aalscholver en zeehonden.

Lichte verstoring houdt bijvoorbeeld in dat vogels en zeehonden hun oorspronkelijk gedrag onderbreken als gevolg van de aanwezigheid van een verstoringsbron. Ernstige verstoring houdt bijvoorbeeld in dat vogels en zeehonden opvliegen of te water gaan. De dosis-effect relaties van verschillende activiteiten op de ecologie zijn op dit moment nog niet in beeld (zie p. 12 van de Havenvisie Wadden Verantwoord varen op het Wad).

Als soorten, bijvoorbeeld vogels, verstoord worden is er ook tijdelijk sprake van een verminderde voedselopname of rust. Dit kan tot de dood leiden.

Deze verstoringen kunnen er verder voor zorgen dat vogels het gebied verlaten.

Ook is de Kom integraal onderdeel van/met de dam. De kokkels en schelpdieren bevinden zich ook in de Kom. En korstmossen en mossen zijn afhankelijk van de Kom. Bij een wijziging van het gebruik in de Kom worden de natuurlijke omstandigheden anders waardoor de mossen en korstmossen uitsterven.

Verder wordt bij de dam veel slib afgezet hierdoor wordt de Kom snel ondiep. Er is een heel groot risico van verschuiving en beschadiging van de dam bij het baggeren. Er mogen niet meer steigers, meer boten en activiteiten in de Kom komen en ook mag er niet gebaggerd worden gezien het genoemde en ook vanuit cultuurhistorisch en landschappelijk perspectief vormt de dam een element dat vraagt om behoud, zie hiervoor ook p. 21 van de Structuurvisie Havengebied Terschelling.

Ook worden vissen verstoord. Er zal bijvoorbeeld een toename zijn van het onderwatergeluid en dit heeft een slecht effect op vissen.

Er zal verlies zijn van habitattypen en verlies aan oppervlakte leefgebied voor soorten door de uitbreiding en/of verandering van de inrichting. Fysiek habitatverlies vindt plaats door het baggeren en de verandering van de inrichting en het gebruik.

Als de Kom wordt uitgebaggerd en er meer activiteiten zullen zijn zal dit significante negatieve effecten hebben op de instandhoudingsdoelen van de Waddenzee, habitattypen en soorten en is er bijvoorbeeld een significante aantasting van het leefgebied van de steenloper en scholekster. Zie hiervoor een vergelijkbare toetsing van Buro Oranjewoud, Memo Amendement havendam-consequenties Natura 2000, d.d. 23 mei 2012.

Er ontstaat een zodanige verslechtering dat de gunstige staat van instandhouding van de Waddenzee en de soorten daarmee in gevaar komt.

Ook zijn verder negatieve effecten op de natuur niet uit te sluiten. Dit betekent dat de activiteit niet ondernomen mag worden mede vanuit het perspectief van Europees recht en het voorzorgbeginsel.

Op grond van de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn zijn de negatieve effecten ook verboden.

De soorten mogen niet verstoord worden en hun biotoop mag niet worden aangetast op grond van de Flora- en Faunawet. Er zijn andere bevredigende oplossingen.

Opzettelijk verstoren van de soorten is verder op grond van artikel 12 van de Habitatrichtlijn verboden. De maatregelen ter bescherming van soorten zijn geregeld in de artikelen 12 tot en met 16. Dat geldt dus ook voor de soorten die zich niet in een aangewezen Natura 2000-gebieden bevinden.

De Kom veranderen tast de wezenlijke kenmerken en waarden van de Waddenzee aan en dit is verboden op grond van de Planologische Kernbeslissing Waddenzee 111, er vindt namelijk een netto verlies aan wezenlijke waarden plaats.

Ook staat in het aangepast kabinetstandpunt na behandeling in de Tweede Kamer op de PKB 3^e nota Waddenzee over nieuwe havens en havenuitbreidingen op het Wad: 3.2.f. Er mogen geen nieuwe havens en bedrijventerreinen worden aangelegd in of direct grenzend aan de Waddenzee. Er mogen dus geen havenuitbreiding, meer steigers, meer boten en activiteiten in de Kom komen.

In de Nota van Toelichting bij de PKB-Waddenzee staat als doelstelling het behouden van een groot areaal aan natuurlijke kwelders.

Het dempen en veranderen van de Kom is in strijd met de PKB-Waddenzee.

Ook in het gepubliceerde ontwerp-beheerplan Waddenzee, ter uitwerking van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn, worden behoud van slikken en hoge zandplaten, behoud van dynamische kwelders en behoud van rust, openheid en donkerte, als kernopgaven voor de Waddenzee genoemd.

Ook wordt in het provinciale plan Grutsk op 'e Romte aangegeven dat kwelders behouden moeten worden.

De gemeente van Terschelling heeft ook in verschillende plannen aangegeven dat de cultuurhistorisch waardevolle (dorps)gedeeltes bewaard moeten blijven.

Ook is de Kaderrichtlijn water van belang in verband met de vervuiling die extra boten en activiteiten met zich meebrengen. Er is strijd met de Kaderrichtlijn water, omdat de verontreiniging toeneemt en de waterkwaliteit in de kust van Terschelling aan het Groene Strand op dit moment al onvoldoende is en hierdoor nog slechter wordt. Ook is er strijd met de Waterwet, omdat de verontreiniging toeneemt en de waterkwaliteit in de kust van Terschelling aan het Groene Strand op dit moment al onvoldoende is en hierdoor nog slechter wordt. In de Waddenzee en de kust van Terschelling, in het bijzonder de kust aan het Groene Strand, is de waterkwaliteit volgens (Europese) eisen onvoldoende. Dit behoort de overheid te voorkomen en te herstellen.

Er vindt door uitbreiding en verandering van inrichting onevenredige aantasting plaats van de natuurlijke, cultuurhistorische en landschappelijke waarden van het getijdengebied. Ook zijn de genoemde activiteiten/handelingen niet passend in het kader van de ontwikkeling van de natuurlijke waarden van het getijdengebied zoals beschreven in een Beheerplan als bedoeld in artikel 19a van de Natuurbeschermingswet 1998.

De Kom (gedeeltelijk) mag gezien het bovenstaande onder de ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee niet bestemd en gebruikt worden voor: de beroepsvaart, de beroepsvisserij, de recreatiescheepvaart (inclusief de verblijfsrecreatie) en de scheepvaart ten behoeve van kustbeheer en zeeveiligheid. Ook mag de Kom (gedeeltelijk) onder de ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee niet bestemd en gebruikt worden voor het lozen van afvalstoffen en het onderhoud en beheer van bestaande vaargeulen, waaronder baggeren tot de vergunde diepten is begrepen. De Kom (gedeeltelijk) dient bestemd en gebruikt te worden voor het behoud, herstel en ontwikkeling van natuurlijke waarden.

Voor handelingen die significante gevolgen kunnen hebben voor het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of voor dieren of planten in een beschermd natuurmonument mag conform artikel 16 van de Natuurbeschermingswet een vergunning alleen verleend worden indien met zekerheid vaststaat dat ze de natuurlijke kenmerken van het beschermde natuurmonument niet aantasten. Er mag geen vergunning tot extra steigers worden verleend. Ook noodzaakt een zwaarwegend openbaar belang niet tot verlening van de vergunning.

Ingevolge artikel 1 onder b van de Natuurbeschermingswet dient als beschermd natuurmonument te worden aangemerkt terreinen en wateren welke van algemeen belang zijn uit een oogpunt van natuurschoon of vanwege hun natuurwetenschappelijke betekenis. De Kom voldoet hieraan gezien het bovenstaande.

Er zijn verder alternatieven.

Aan de andere kant van de natuurlijk ontstane haven uitbreiden en/of meer steigers, meer boten en meer activiteiten aanleggen is beter. Het Groene Strand, duinen en specifiek de Noordsvaarder als naastliggend gebied van de haven is veel kwetsbaarder dan een stuk polder en industrieterrein als naastgelegen gebied. Meer steigers, boten en activiteiten zijn passender bij een industrieterrein en een stuk polder. De uitbreiding van haven en ook de uitbreiding van steigers in de Kom zal significante negatieve effecten op het Groene Strand en de duinen hebben.

Er kan worden uitgebreid richting het bedrijventerrein Nieuwe Dijk.

Er zou bijvoorbeeld ook meer oostelijk op het eiland of bij het bedrijventerrein Nieuwe Dijk een nieuwe vrachthaven gemaakt kunnen worden (zie bijvoorbeeld p. 19 van de structuurvisie haven Terschelling, december 2005, Grontmij).

Ook zou daar een andere soort haven kunnen worden gemaakt.

Een alternatief, dat ook een oplossing is, is dat de haven in Harlingen wordt uitgebreid (zie p. 38 Havenvisie Wadden. Verantwoord varen op het Wad).

Ook hoeven er niet meer stijgers te komen. Door het sturen van het gedrag van mensen en dat de mensen zich bijvoorbeeld houden aan de ecode voor het Wad kan ook de oplossing bereikt worden.

Er zijn bij uitbreiding van de haven, meer steigers en verandering van gebruik geen dwingende redenen van groot openbaar belang aanwezig. Inrichting van de Kom als havengebied in plaats van als natuurgebied is niet noodzakelijk. Een eventuele uitbreiding past beter ergens anders.

Het in stand laten van een gedeelte van de Kom is al een mitigerende/verzachtende maatregel. Het eilandje met de soorten is al weggebaggerd.

Compenserende maatregelen zijn niet mogelijk. De Kom ligt niet voor niets op dat punt en is op die manier opgebouwd. Het vervult zijn taak binnen het ecosysteem. Er zijn bijzondere soorten, habitattypen en er is een bijzondere voedingsrijke bodem.

De natuur van de Kom is vanwege zijn aard en unieke karakter en onderlinge samenhang en afhankelijkheid van het totale ecosysteem niet elders met een ander stuk natuur te compenseren.

Ook dient het gebied aangrenzend aan het Groene strand en het Seinpaalduin als natuur bestemd te worden in de ontwerpbeheersverordening Havengebied (het gebied ligt tussen het Seinpaalduin en het Groene Strand en ook voor de Walvis). Ik heb dit ook als zienswijze naar voren gebracht bij de ontwerpbeheersverordening Havengebied die van 5 december 2014 tot en met 15 januari 2015 bij de Gemeente Terschelling ter inzage ligt. Ik noem het in deze zienswijzen ook, omdat er (significante) onaanvaardbare negatieve effecten op de soorten en habitats van het Natura 2000-gebied Waddenzee optreden. Ook is het van invloed op de waterkwaliteit van de Waddenzee. De overheid en de gemeente dienen de maatregelen te nemen om de Waddenzee effectief te beschermen. De gemeente Terschelling dient in dezen ook aangespoord te worden tot het bestemmen van het gebied aan het Groene Strand tot natuur in de ontwerpbeheersverordening Havengebied. Het gebied dient als onderdeel van de Waddenzee beschermd te worden.

Ik ben in dezen ook direct aanwonende en omwonende van het gebied aan het Groene Strand. Ik heb ook zicht op het gebied aan het Groene Strand. Verder word ik rechtstreeks in mijn belangen geraakt, waaronder bijvoorbeeld door hinder en de toename van de verkeersintensiteit op de weg en de omgeving door het besluit en de veranderingen en vernietiging van het gebied. Ik ben dan ook in dezen belanghebbende in de zin van artikel 1:2 van de Algemene wet bestuursrecht en de Wabo.

Het gebied is door het Rijk als ecologisch hoofdstructuur (ehs) aangewezen. Ook heeft de provincie de ecologische hoofdstructuur en dit gebied verder uitgewerkt in haar regelgeving.

Verder heeft het gebied natuurschoon en zijn er soorten en habitats die beschermd worden aanwezig. Er zijn beschermde soorten en habitats aanwezig in het gebied aan het Groene Strand zelf. Het zijn bijvoorbeeld ook dezelfde soorten die ook op het Groene Strand en in de Duinen Terschelling voorkomen. Deze soorten worden beschermd door bijvoorbeeld de Flora en Faunawet, de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en de Natuurbeschermingswet. Ook heeft de aanleg van wegen en parkeerplaatsen onaanvaardbare negatieve effecten op zijn omgeving, natuurgebieden en ook op Natura 2000-gebieden. Ook zal door verlichting van de wegen en parkeerplaatsen onaanvaardbare lichtverstoring en negatieve schadelijke effecten optreden voor soorten, habitats en omwonenden. De gemeente behoort in de ontwerpbeheersverordening Havengebied de bestemming natuur vast te leggen.

Bovendien wordt het gebied op dit moment feitelijk gebruikt als natuurgebied. Het gebied is ook niet toegankelijk voor verkeer. Het gebied is afgesloten. Het is verboden om het gebied in te rijden. Dit wordt onder andere aangegeven door verkeersborden (verbodsborden). Er is enkel een fietspad aanwezig. De gemeente had de juridische status van de ecologische hoofdstructuur moeten volgen en had aan het gebied de bestemming natuur moeten toekennen.

In casu zullen verkeer, parkeerplaatsen en wegen de ecologische hoofdstructuur en het natuurgebied zelf vernietigen. Ook zullen verkeer, parkeerplaatsen en wegen rechtstreeks aan het Groene Strand en de Duinen Terschelling significante negatieve effecten hebben op de Natura 2000-gebieden Waddenzee en Duinen Terschelling en ook zullen de habitats en soorten verslechteren in de Natura 2000-gebieden Waddenzee en Duinen Terschelling en daarbuiten. Er zullen verder onaanvaardbare negatieve effecten door de vernietiging van de ecologische hoofdstructuur en ook zullen er onaanvaardbare negatieve effecten zijn door verkeer, wegen, activiteiten en mensen in het gebied zelf en op de omliggende omgeving. Bovendien zijn er ook alternatieven om elders parkeerplaatsen en wegen aan te leggen. Deze aanleg behoort niet plaats te vinden in een stiltegebied en een natuurgebied. Ook zijn er geen zwaarwegende dwingende redenen van groot openbaar belang aanwezig. Verder is deze natuur qua aard en unieke karakter niet elders te compenseren. Het Groene Strand en de Noordsvaarder zijn uniek. Een vergunning of ontheffingen op grond van de Natuurbeschermingswet en de Flora- en Faunawet dienen te worden geweigerd. Verder is het gebied ecologische hoofdstructuur en dit brengt mee dat nu er alternatieven zijn en de ingreep niet van groot openbaar belang is, er geen ingreep in een ehs-gebied mag plaatsvinden. Misschien was er in dit geval wel ook sprake van een gewone menselijke fout. En misschien heeft de gemeente ook niet opgemerkt dat het gebied ecologische hoofdstructuur was. Deze fout moet nog rechtgezet kunnen worden. Het gebied dient als natuur te worden en blijven bestemd en er dient geen vergunning tot vernietiging en beschadiging van de natuurwaarden of een vergunning tot de aanleg van een weg, parkeerplaatsen te worden afgegeven

Ook kwalificeert het gebied grenzend aan het Groene Strand en het Seinpaalduin mee met de Natura 2000-gebieden Duinen Terschelling en Waddenzee (het gebied ligt tussen het Seinpaalduin en het

Groene Strand en ook voor de Walvis). Het gebied dient als natura 2000-gebied te worden aangewezen. De ornithologische waarden zijn aanwezig. Ook heeft het gebied natuurschoon en wetenschappelijke betekenis.

Ook is artikel 4 van de Vogelrichtlijn rechtstreeks van toepassing, omdat een gebied een kwalificerend gebied is en aangewezen had moeten worden als Natura 2000-gebied en dit niet gebeurd is. Nu het gebied, zoals bijvoorbeeld het gebied aan het Groene Strand en het Seinpaalduin, niet is aangewezen als beschermd gebied, is het strengere regime van artikel 4 lid 4 van de Vogelrichtlijn rechtstreeks van toepassing in plaats van het beschermingsregime opgenomen in artikel 6 tweede tot en met vierde lid van de Habitatrichtlijn, zie hiervoor de Leyburchtzaak d.d. 7-12-2000 van het Europese Hof van Justitie. Vervuiling, verslechtering of verstoring kan niet worden gerechtvaardigd door economische of sociale belangen, maar slechts door belangen die van hogere orde zijn dan het natuurbeschermingsbelang, bijvoorbeeld bescherming van de menselijke gezondheid. Dat is bij het gebied aan het Groene Strand en het Seinpaalduin niet het geval.

De verandering van de Kom, meer steigers, meer boten en activiteiten in de Kom en de aanleg van wegen en parkeerplaatsen in het gebied aan het Groene Strand en het Seinpaalduin is ook in strijd met de mensenrechten en het Europese recht. Zie hiervoor bijvoorbeeld ook de Brochure over mensenrechten & milieu. uvrmit de rechtspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens, de Raad van Europa en het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en het Ministerie van Buitenlandse zaken en bijvoorbeeld ook het rapport Europeanisering van de Nederlandse ruimtelijke ordening. Bevindingen, Planbureau voor de leefomgeving, David Evers en Joost Tennekes, Den Haag, 2014 en bijvoorbeeld ook het boek Europees milieurecht in Nederland, J.H. Jans, H.G. Sevenster, H.H.B. Vedder, Boom Juridische Uitgevers, Den Haag, 2000.

Het omgevingslawaai is in strijd met Europees recht. Ook dienen er regels te zijn om omgevingslawaai te voorkomen.

De uitbreiding van de haven, meer steigers, meer boten en (haven)activiteiten veroorzaken overlast. Er zal lang en permanent overlast komen. Er zullen verschillende soorten overlast komen, zoals geluidsoverlast, verkeershinder, gewone hinder, uitzichtverlies, industriële activiteiten, vervuiling en watervervuiling. Ook zullen verschillende flora en fauna en habitats beschadigd en vernietigd worden. Meer boten, steigers en (industriële haven) activiteiten zullen ontstaan in een rustige woonwijk en natuurgebied. Er gaat veel en harde overlast en lawaai geproduceerd worden. Ook door de aanleg van parkeerplaatsen en wegen aan het Groene Strand zal er veel, harde en permanente overlast ontstaan. Ook ontstaan er vele soorten van overlast en vervuiling, zoals verkeershinder, geluidsoverlast, luchtverontreiniging, waterverontreiniging, meer activiteiten en uitzicht verlies. Ook worden verschillende soorten en habitats vernietigd en beschadigd.

De gezondheid van mij en ander bewoners wordt ook door meer activiteiten, meer boten en meer steigers geschaad. Ook zijn er onaanvaardbare negatieve effecten voor het milieu. Ook veroorzaakt de aanleg van parkeerplaatsen en wegen gezondheidsschade, door onder andere de verkeershinder en de luchtverontreiniging en de overlast van activiteiten.

Ook leiden meer steigers, meer boten en activiteiten in de Kom tot grote waardedaling van mijn woning. Ook leiden de aanleg van wegen en parkeerplaatsen in de ecologische hoofdstructuur aan het Groene Strand tot grote waardedaling van mijn woning.

Ik lijd gezien het bovenstaande grote schade.

De bovengenoemde inmengingen zijn niet bij wet voorzien en de inmengingen dienen geen legitiem doel en de inmengingen zijn ook niet proportioneel. Ook zijn de besluiten niet zorgvuldig genomen en zijn alle belangen niet afgewogen. Ook is de belangenafweging niet juist gebeurd. Het eindoordeel en de besluiten zijn dan ook onbegrijpelijk.

De overheid moet ervoor zorgen dat zodanige maatregelen worden getroffen dat de door het EVRM beschermde rechten, zoals bijvoorbeeld de rechten genoemd in artikel 8 EVRM, worden gewaarborgd.

In dit geval is er dus ook strijd met het recht op leven. Dit recht staat bijvoorbeeld in artikel 2 van het EVRM. Ik word in mijn leven aangetast en beperkt door de uitbreiding van de haven en verandering van inrichting van de Kom. Er ontstaat verder een onaanvaardbaar woon- en leefklimaat. Dit geldt ook voor de aanleg van wegen en parkeerplaatsen in de ecologische hoofdstructuur aan het Groene Strand.

Verder zijn (industriële) activiteiten, meer boten en meer steigers gevaarlijk voor de gezondheid, het milieu en het leven. Er gaan gevaarlijke activiteiten plaatsvinden en die moeten voorkomen worden. Ook levert de aanleg van wegen en parkeerplaatsen op het gebied aan het Groene Strand gevaarlijke verkeer(activiteiten) op.

Ook is er strijd met het recht op eerbiediging van de woning genoemd in artikel 8 EVRM. Volgens het Hof van Justitie houdt het recht van eerbiediging van de woning behalve het recht op de feitelijke fysieke ruimte, ook het ongestoorde genot daarvan in. Lawaai, havenactiviteiten, stank, vervuiling en dergelijke zijn een inbreuk. Ook wordt mijn persoonlijke levenssfeer ongerechtvaardigd beperkt en inbreuk op gemaakt.

Bij milieukwesties kan het EHRM toetsen of de overheid het probleem met de nodige zorgvuldigheid heeft aangepakt en alle concurrerende belangen in haar afweging heeft meegenomen. In dit geval dient een toetsing plaats te vinden omdat het besluit om de Kom te veranderen en het besluit voor het gebied aan het Groene Strand niet zorgvuldig zijn en ook zijn niet alle concurrerende belangen afgewogen.

Verder dienen voorschriften voor lawaai effectief door de overheid te worden gesteld en te worden gehandhaafd op grond van het EVRM, zoals bijvoorbeeld artikel 8 EVRM, en Europees recht. Dat is bij de Kom en het gebied aan het Groene Strand niet gebeurd.

Er is strijd met mijn recht op eigendom. Artikel 1 Eerste Protocol van het EVRM noemt bijvoorbeeld dat iedere natuurlijke persoon recht heeft op ongestoord genot van zijn eigendom. Mijn gebruik, recht en waarde van mijn eigendom wordt aangetast door extra steigers en een veranderde inrichting en activiteiten in de Kom. Ik kan niet meer ongestoord gebruik maken van mijn eigendom, omdat ik door activiteiten, zicht en vervuiling beperkt word. Het eigendom van mijn woning en grond wordt negatief beïnvloed door verandering van de Kom en het gebied aan het Groene Strand. Een waardedaling is een beperking van het eigendom en is een beperking van het recht op eigendom van artikel 1 Eerste Protocol van het E.V.R.M. In de uitspraak Papastavrou e.a. tegen Griekenland heeft het Hof verder geconcludeerd dat de overheid geen zorgvuldige belangenafweging had gemaakt tussen het algemeen belang en de rechten van klagers. Daarom was er sprake van een schending van artikel 1 van het Eerste Protocol van het E.V.R.M. Dit is ook het geval bij verandering van de Kom en bij verandering en vernietiging het gebied aan het Groene Strand.

Er is in casu ook strijd met mijn recht op privacy. Zie hiervoor ook bijvoorbeeld artikel 8 EVRM. Er ontstaat ernstige inkijk en zicht in mijn woning op mijn terrein door nieuwe activiteiten, steigers en meer boten in de Kom. Het recht op privacy omvat ook de kwaliteit van het privéleven. De kwaliteit van leven gaat is slecht door het zicht, gezondheidsschade, milieuschade, waardedaling, vervuiling en overlast. Verder is er een ongerechtvaardigde inbreuk door de toename van het verkeershinder en geluidsoverlast.

Er is ook strijd met het recht op een leefbaar milieu. Er ontstaat door meer boten, activiteiten en steigers een onaanvaardbaar woon- en leefklimaat. Dit geldt ook voor parkeerplaatsen en wegen aan het Groene Strand. Er ontstaat onaanvaardbare vervuiling, hinder, lichthinder, visuele hinder, overlast en geluid. Verder worden beschermde soorten en habitats definitief vernietigd en beschadigd door verandering van de Kom en verandering van het gebied aan het Groene Strand.

Er is verder strijd met het recht op een schoon milieu. Er ontstaat onaanvaardbare vervuiling, hinder, vaarbewegingen, activiteiten, visuele hinder, overlast en geluid. Dit geldt voor verandering van de Kom en ook voor de aanleg van parkeerplaatsen en wegen aan het Groene Strand.

Er is verder een recht voor compensatie van slachtoffers. Ik heb schade door aantasting van het milieu en daaruit voortvloeiend aantasting van mijn grond, woning en gezondheid.

Er is strijd met het recht op veiligheid. Er kan een ongeluk in de Kom gebeuren op de kwetsbare plek aan het natuurgebied het Groene Strand en aan een rustige woonwijk. Ook leveren extra steigers, boten en activiteiten onaanvaardbare negatieve effecten op. Ook ontstaat er door de aanleg van wegen en parkeerplaatsen verkeersonveiligheid.

Ook is er strijd met het recht op familielevens. Dit recht wordt bijvoorbeeld ook genoemd in artikel 8 EVRM. Door de verandering van de Kom word ik beperkt in het optimaal kunnen genieten van een familielevens. Ik word gehinderd door uitzicht verlies, inkijk, waardedaling, overlast, vervuiling en gezondheidsschade. Het gebruik en de gezondheid worden verder hierbij beperkt.

Er is strijd met het recht op bescherming tegen de willekeur van de staat. Het besluit tot meer steigers, boten en activiteiten is gezien alle rechten en belangen willekeurig tot stand gekomen aangezien een redelijk staatsorgaan niet tot dit besluit zou komen. Dit geldt ook voor het besluit ten aanzien van het Groene Strand.

Er is strijd met mijn zelfbeschikkingsrecht. Door de verandering van de Kom en het Groene Strand word ik beperkt in de dingen die ik kan doen.

Er is strijd met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM) en het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en met het Internationaal verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten. Verder bevat het Europees Sociaal Handvest verplichtingen op het gebied van de mensenrechten en de bescherming van het milieu. Het Europees Comité inzake Sociale Rechten heeft bijvoorbeeld artikel 11 ESH over het recht op bescherming van de gezondheid, uitgelegd als een waarborg van het recht op een gezond leefmilieu.

Op grond van bijvoorbeeld artikel 93 Grondwet zijn verdragen voor de Nederlandse wet bindend.

In de artikelen 174 en 175 en 176 EG-verdrag en artikel 95 EG-verdrag worden onder andere de maatregelen en doelstellingen van het communautaire milieubeleid geformuleerd.

Er is sprake van strijd met Europese rechtsbeginselen.

Er is in casu strijd met algemene rechtsbeginselen.

Er is strijd met het rechtszekerheidsbeginsel. De Kom wordt altijd al als natuurgebied gebruikt en is zo ingericht geweest en nu ineens zou er een industrieel havengebied moeten komen. Ook is het gebied aan het Groene Strand ecologische hoofdstructuur en behoort dit zo te blijven en dient dit niet ineens te worden vernietigd door de aanleg van wegen en parkeerplaatsen. Er is bij het gebied ook sprake van strijd met andere regelgeving en kaarten van het Rijk en de provincie Friesland.

Ook is er strijd met het motiveringsbeginsel. Er is motivering waarom de Kom als water bestemd dient te worden aanwezig. Ook is er niet gemotiveerd waarom de ecologische hoofdstructuur aan het Groene Strand aangewezen is als verkeer verblijfsgebied.

Ook is er strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel. De juiste informatie en belangen zijn niet verzameld. Ook zijn de besluiten niet zorgvuldig voorbereid. De belangen zijn niet goed op een rij gezet en afgewogen.

Ook is er strijd met het verbod van willekeur. In redelijkheid kan de overheid niet tot de besluiten tot verandering van de Kom en het Groene Strand komen en tot de genoemde bestemming. De belangen en feiten hadden verzameld moeten worden en anders en juist beoordeeld dienen te worden. Dat is hier niet gebeurd. Er had bijvoorbeeld een groter belang aan mijn individueel belang en het milieu belang gegeven moeten worden.

Ook is er strijd met het gelijkheidsbeginsel. Gelijke gevallen dienen gelijk behandeld te worden. Andere soortgelijke gebieden zijn wel als natuur bestemd. Ook zijn soortgelijke gebieden als de Kom wel als ecologische hoofdstructuur en beschermd natuurmonument aangemerkt. Soortgelijke gebieden als de Kom en het gebied bij het Groene Strand en het Seinpaalduin zijn wel aangemerkt als Natura 2000-gebieden. De Kom en het gebied aan het Groene Strand hadden dus ook aangewezen en als natuur bestemd moeten worden. Er is ook sprake van ongerechtvaardigd onderscheid. Ook is er gezien het bovenstaande strijd met het verbod op discriminatie genoemd in bijvoorbeeld artikel 14 van het EVRM.

Ook is er strijd met het evenredigheidsbeginsel. Ik lijd onevenredige schade en mijn belangen worden onevenredig geschaad. Ik moeten onevenredige lasten dragen.

Ook is er strijd met het beginsel van goed bestuur. Het besluit en de voorbereiding tot meer steigers, boten, andere inrichting en andere activiteiten is niet zorgvuldig voorbereid en tot stand gekomen en afgewogen. Dit geldt ook voor het besluit(en) ten aanzien van het gebied aan het Groene Strand.

Verder is er strijd met het effectiviteitsbeginsel. De maatregelen die genomen worden zijn niet effectief om de problemen op te lossen.

Ook is er strijd met het voorzorgsbeginsel. Bij twijfel over de schadelijkheid voor het milieu en de gezondheid mag de activiteit niet ondernomen. En negatieve effecten voor het milieu moeten voorkomen worden. De verandering van de Kom en de aanleg van parkeerplaatsen en wegen zijn schadelijk voor het milieu en de gezondheid en mogen dus niet ondernomen worden.

Ook is er strijd met het Verdrag van Aarhus. Dit verdrag is juridisch bindend. In het bijzonder is er strijd met de vereiste toegang tot de rechter in milieuaangelegenheden. Het limitatief stelsel van de Wabo en de Awb is een te beperkte toegang tot de rechter. Hierdoor wordt niet aan het recht getoetst, maar kan er alleen aan de limitatieve genoemde gronden van de Wabo worden getoetst, zoals bijvoorbeeld het bouwbesluit 2012. Ook is een handeling of nalaten niet het voorwerp van de toetsing in de Awb en de Wabo, maar een besluit, waardoor bepaalde handelingen niet getoetst

kunnen worden en geen toegang tot de rechter mogelijk is. Ook brengen de termijn waarin bezwaar en beroep respectievelijk 6 en 8 weken tegen een besluit moet worden ingesteld tegen rechtsschendingen bijvoorbeeld een ongeoorloofde beperking van de toetsing en toegang tot de rechter met zich mee. Een rechtsschending of/en een criminal charge moeten ten allen tijde getoetst kunnen worden. Er is hier dus sprake van schending van het Verdrag van Aarhus. En ook is hier sprake van schending van artikel 6 EVRM en in het bijzonder van het recht van behandeling van zijn zaak en het recht op toegang tot de rechter. Verder is er sprake van schending van artikel 13 EVRM omdat er geen daadwerkelijk rechtsmiddel tegen de genoemde schendingen van de rechten en vrijheden uit het EVRM is en hier een ieder wel recht op heeft.

Ook is er strijd met de Europese Mer-richtlijn. Bij projecten die een aanzienlijk milieueffect kunnen hebben dient een beoordeling van hun effecten plaats te hebben voordat een vergunning wordt verleend. De verandering van de Kom kan een aanzienlijk milieueffect hebben en een beoordeling van alle effecten dient er te zijn.

Verder is er strijd met de Kaderrichtlijn water. Het water en het gebied aan het water mag niet vervuild en beschadigd worden. De waterkwaliteit van de kust van Terschelling aan de kant van de Kom en het Groene Strand en de Waddenzee is al onvoldoende, zie hiervoor het rapport De Europeanisering van de Nederlandse ruimtelijke ordening Bevindingen, Planbureau voor de leefomgeving, David Evers en Joost Tennekes, Den Haag, 2014. Door meer steigers, meer boten en activiteiten verslechtert de waterkwaliteit nog meer en is de waterkwaliteit onvoldoende. Ook is er strijd met de nationale Waterwet. De vaarbewegingen, uitstoot, meer boten en activiteiten leveren een onaanvaardbare waterkwaliteit en vervuiling op. Door meer steigers, meer boten en activiteiten verslechtert hier ook de waterkwaliteit nog meer en is de waterkwaliteit onvoldoende. Ook levert de aanleg van wegen en parkeerplaatsen aan het Groene Strand onaanvaardbare watervervuiling op door bijvoorbeeld uitstoot van het verkeer en activiteiten. De waterkwaliteit verslechtert en voldoet nog meer niet aan de kwaliteitseisen.

De luchtkwaliteit die veroorzaakt zal gaan worden door de (industriële) havenactiviteiten is in strijd met Europees recht. Ook is er strijd met Richtlijn 96/62 inzake de beoordeling en het beheer van de luchtkwaliteit. De lucht wordt door de verandering van de Kom en de aanleg van wegen en parkeerplaatsen onaanvaardbaar vervuild. De activiteiten en het verkeer zullen onaanvaardbare verontreiniging uitstoten.

Verder is er strijd met de Vogelrichtlijn en met de Habitatrictlijn.

Ook is de Kom een plek die bepalend is voor het aanzicht van het dorp West-Terschelling. De locatie is mede het visitekaartje van het eiland, de eerste indruk als je naar Terschelling komt wordt erdoor bepaald. De Kom is waardevol voor Terschelling, eilanders en recreanten. De Kom, met vroeger het eilandje, is karakteristiek voor Terschelling.

Er is door verandering van de Kom een onevenredige aantasting van mijn woon- en leefklimaat en van de andere bewoners.

Een rustige woonwijk wordt tot havengebied verandert.

De haven krijgt een groter ruimtebeslag. En er zullen ook meer activiteiten en mensen zijn. Ook zal het licht en het negatieve effect lichtverstoring met zich meebrengen (zie bijvoorbeeld bijlage 3: Relatie vaarrecreatie met ecologie van de Havenvisie Wadden, 2010).

Er is visuele aantasting. De ruimte wordt door andere objecten ingenomen.

De Kom heeft cultuurhistorisch waarde en geeft een mooie horizon. De beeldkwaliteit van de omgeving wordt slecht door verandering van inrichting van de Kom. Er vindt een verslechtering van de openbare ruimte en het ruimtelijk beeld plaats door meer steigers, activiteiten en boten. Er ontstaat horizonvervuiling.

Ook wordt de woonbeleving ter plaatse negatief beïnvloed.

Ook wordt mijn uitzicht ontnomen.

Door de inrichting van de Kom te veranderen ontstaat hinder. Er ontstaat ook extra verkeershinder. Er ontstaat bijvoorbeeld geluid.

Bij bedrijfsmatige activiteiten moet de milieuzonering in acht worden genomen.

Door de herinrichting van de haven wordt mijn privacy aangetast.

Doordat er steigers bijkomen, ontstaat er te veel drukte en te veel gevaar.

Bedrijfsmatige havenactiviteiten leiden tot significante negatieve effecten op het Natura 2000-gebied Waddenzee en op Het Natura 2000-gebied Duinen Terschelling en tot onaanvaardbare negatieve effecten.

Er ontstaat meer milieuvervuiling en gezondheidsschade.

Ook is de Inrichting van de Kom als havengebied in strijd met een doelmatige ordening van de haven en levert het ongewenste verkeersstromen op.

De ' kan ook de extra auto's en het aan- en afrijden van de grotere vrachtwagens niet aan.

Het bestemmen tot natuur van de Kom is noodzakelijk in het belang van een goede ruimtelijke ordening.

De inrichting van de Kom als Haven, meer steigers en activiteiten leiden ook tot waardedaling van mijn woning en van de andere woningen die aan de Kom zijn gelegen.

Door uitbreiding van de haven en meer steigers en activiteiten lijd ik verschillende soorten schade.

In de ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee dient door de gemeente en overheid de bestemming water, met het beperkte gebruik voor het behoud, herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke, cultuurhistorische en landschappelijke waarden van het getijdengebied Waddenzee en Noordzee, waaronder kwelderherstel is begrepen, aan het gebied de Kom (gedeeltelijk) te worden gegeven. Ook dient de gemeente en overheid onder de ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee alle maatregelen te nemen tot behoud, herstel en ontwikkeling van de Kom. Ook dient de gemeente en overheid in de ontwerpbeheersverordening Havengebied de bestemming natuur aan de Kom (gedeeltelijk) te geven. De gemeente en overheid dienen verder de Kom (gedeeltelijk) als natuurgebied en natuur in te richten. Verder dient de Kom (gedeeltelijk) beschermd natuurmonument en Natura 2000-gebied te worden.

De gemeente en overheid hadden bij de afweging van de belangen een groter gewicht aan de Kom en de natuurwaarden en hinder moeten toekennen. De gemeente en overheid kunnen zich gezien het bovenstaande niet in redelijkheid op het standpunt stellen en tot het besluit komen dat er meer steigers in de Kom kunnen komen en dat er meer boten en activiteiten kunnen komen. Ook kan de gemeente en overheid niet in redelijkheid tot het besluit komen om de Kom niet rechtens te beschermen door het niet nemen van de juiste maatregelen onder de ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee. Ook kan de gemeente niet in redelijkheid tot het besluit komen om de Kom als alleen water te bestemmen in de ontwerpbeheersverordening Havengebied. Ook is gezien het bovenstaande de Kom meer dan alleen maar water. De Kom dient (gedeeltelijk) bestemd te worden als natuur in de ontwerpbeheersverordening Havengebied in plaats van enkel de bestemming water. Verder dient de Kom als natuurgebied te worden ingericht.

Het gebied moet op een zorgvuldige wijze worden ingericht. Uitbreiding van de haven, meer boten en activiteiten is in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel. Ook is niet bestemmen van de Kom als natuurgebied in strijd met het zorgvuldigheidbeginsel.

De overheid en de gemeente dienen zich te houden aan de algemene uvrmv van behoorlijk bestuur.

Ten slotte is een natuurlijke oever mooi en past een natuurlijke Kom binnen verschillende projecten en ook binnen het Waddenfonds. Het Waddenfonds noemt de natuurlijke oever/overgang expliciet in zijn mogelijkheden voor subsidie.

In zijn algemeenheid dient de overheid schadelijke handelingen en activiteiten waardoor de Kom en de bijbehorende soorten verdwijnen of beschadigd worden te voorkomen en/of handelingen te verrichten waardoor de Kom en de bijbehorende soorten toenemen of herstellen.

Gezien het bovenstaande hadden er maatregelen voor de Kom getroffen moeten worden onder de ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee om de Kom rechtens en feitelijk te beschermen. De Kom dient de bestemming water met het beperkte gebruik voor het behoud, herstel en ontwikkeling van de natuurlijke, cultuurhistorische en landschappelijke waarden van het getijdengebied van de Waddenzee en Noordzee, waaronder is gelegen kwelderherstel, moeten krijgen. Verder dient de Kom (gedeeltelijk) als strand worden aangewezen. Ook had de Kom (gedeeltelijk) als natuur bestemd dienen te worden in de ontwerpbeheersverordening Havengebied en ook had de Kom (gedeeltelijk) als beschermd natuurmonument en als Natura 2000-gebied moeten worden aangewezen. De natuurwaarden zijn aanwezig. Ook zijn er cijfers dat de soorten in de Kom en op Terschelling (en elders in Nederland) nog steeds drastisch teruglopen. Er zijn te weinig soorten en de soorten verdwijnen. Dus de doelen van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden niet gehaald. Dit verslechtert nog meer als een belangrijk (feitelijk) natuurgebied als de Kom verdwijnt. Ik neem aan dat er een fout is gemaakt bij het verkrijgen van de informatie over de natuurgebieden die aangewezen en beschermd moesten worden en dat vooralsnog niemand geageerd heeft tegen het niet aanwijzen en beschermen van de Kom (dit is bijvoorbeeld ook het geval bij het Seinpaalduin. Een medewerker van de gemeente Terschelling heeft dit ook tegen mij gezegd). De fout kan nu nog worden rechtgezet.

Ik verzoek u om de Kom (gedeeltelijk) alsnog als beschermd natuurmonument aan te wijzen en om de Kom (gedeeltelijk) alsnog als Natura 2000-gebied aan te wijzen en/of dat de begrenzing aangepast wordt en dat het besluit Natura 2000-gebied Waddenzee of eventueel het besluit Natura 2000-

gebied Duinen Terschelling alsnog aangepast worden. Ik verzoek u ook om uw besluiten te herzien. Er is sprake van nieuw gebleken feiten en er is ook sprake van veranderende omstandigheden, gezien het bovenstaande, die bij eerdere beslissingen niet bekend waren en/of zijn de feiten niet juist beoordeeld. Ik verzoek u ook om de zorgplicht jegens de Kom in acht te nemen. De Kom (gedeeltelijk) dient verder de bestemming natuur te krijgen in de ontwerpbeheersverordening Havengebied. De Kom behoort ook rechtens beschermd te worden door de ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee. De Kom behoort alsnog rechtens en feitelijk beschermd te worden.

Graag zou ik mijn zienswijzen nader (mondeling) willen toelichten.

Ik wacht uw reactie af.

Hoogachtend,

Machtiging

Hierbij machtig ik,
rechte te vertegenwoordigen.

✓ mr. R.J. van Rijn (ARAG SE), om mij en/of ..... in

12-1-2015, ...
(Datum)

Goed voor elkaar

Gemeenteraad van Terschelling
P/a Samenwerkingsverband De Waddeneilanden
Postbus 203
8860 AE Harlingen

Tevens per email:
inspraak@dewaddeneilanden.nl

Ons kenmerk 2012044800-01
Uw kenmerk
Behandeld door dhr. mr. R.J. van Rijn

Doorkiesnummer (033) 43 42 563
Faxnummer (033) 43 42 170
E-mail rj.van.rijn@arag.nl

Onderwerp: **Aanvullende reactie ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee**

Leusden, 14 januari 2015

Geachte leden van de gemeenteraad,

Namens dien ik hierbij bijgevoegde
aanvullende reactie in gericht tegen de ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee.

Naar ons oordeel voldoet de ontwerpbeheersverordening niet aan het conserverende karakter dat het naar de aard der zaak zou moeten hebben.

Hoogachtend,
ARAG Rechtsbijstand

Dhr. mr. R.J. van Rijn
Medewerker Rechtshulp

De gemeenteraad

P/a Samenwerkingsverband De Waddeneilanden

Postbus 203

8860 AE Harlingen

West-Terschelling, 14-1-2015

Betreft: aanvulling op de zienswijzen op de ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee die ik reeds aan u verstuurd heb. Reactie ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee. Zienswijzen op de ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee (projectnummer 550.42.50.00.01 inzage 5-12-2014 t/m 15-1-2015). Dit zijn vanwege de samenhang tevens zienswijzen op de ontwerpbeheersverordening Havengebied (projectnummer 550.05.12.00.00 inzage: 5-12-2014 t/m 15-1-2015). Ook houden de zienswijzen een verzoek in tot het aanwijzen van de Kom (gedeeltelijk) als beschermd natuurgebied, ecologische hoofdstructuur en als Natura 2000-gebied en een verzoek tot wijziging van de begrenzing en wijziging van het besluit Natura 2000-gebied Waddenzee of eventueel het besluit Natura 2000-gebied Duinen Terschelling. De zorgplicht jegens de Kom dient in acht genomen te worden. Ook houden de zienswijzen mede een verzoek tot herziening in. Verder dienen de overheid en de gemeente alsnog de Europese feitelijke doelen en cijfers te behalen en fouten recht te zetten.

Geachte gemeenteraad en leden van de gemeenteraad,

Ik wil dit nog toevoegen aan mijn zienswijzen op de ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee.

In de ontwerpbeheersverordening Havengebied is het gebied aan het Groene Strand en aan het Seinpaalduin (en voor de Walvis) bestemd als verkeer verblijfsgebied. Dit is een nieuwe bestemming die nog nooit op het gebied gerust heeft. Dit is in strijd met het recht.

In het thans vigerende bestemmingsplan ofwel in het bestemmingsplan Natuurgebieden is de bestemming van het gebied natuur en natuurgebied.

Ook is er een verandering van de begrenzing van de beheersverordeningen en bestemmingsplannen. Het gebied aan het Groene Strand en het Seinpaalduin valt en viel voorheen onder het bestemmingsplan Natuurgebieden. En nu gaat met de inwerkingtreding van de ontwerpbeheersverordening Havengebied het gebied onder de ontwerpbeheersverordening Havengebied vallen.

De bestemming wordt dus verandert van natuur naar verkeer verblijfsgebied.

Bovenstaande is mede gezien wat ik al beschreven heb in de zienswijzen over het gebied aan het Groene Strand en de beheersverordening onbegrijpelijk en onredelijk en dient niet plaats te vinden. Het gebied is, bijvoorbeeld, zoals beschreven in de zienswijzen, ecologische hoofdstructuur en feitelijk in gebruik als natuurgebied. Er zijn beschermde soorten en habitats in het gebied aanwezig.

Ook mag men het gebied niet met de auto en gemotoriseerd verkeer inrijden. Er staan verbodsborden. Het gebied dient niet bestemd te worden als verkeer verblijfsgebied.

Ook valt het gebied niet onder het nu geldende of vigerende bestemmingsplannen voor het Havengebied, zoals het plan van uitbreiding of plan in hoofdzaak (Terschelling). De bestemmingsplannen zullen worden vervangen door de ontwerpbeheersverordening Havengebied zegt de toelichting bij de ontwerpbeheersverordening Havengebied en het gebruik van het instrument beheersverordening. De ontwerpbeheersverordening Havengebied gaat echter over een ander gebied, in begrenzing en oppervlakte, en bestemd anders en een ander gebied dan voorheen de bestemmingsplannen voor het Havengebied doen en deden.

Er is in dit geval dus sprake van twee veranderingen een in begrenzing en oppervlakte en een in bestemming. Dit zijn nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Deze nieuwe ontwikkelingen zijn op grond van bijvoorbeeld artikel 3.38 lid 1 Wro niet toegestaan bij het instrument de beheersverordening. Zie hiervoor bijvoorbeeld de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) en de bijbehorende toelichting. Er is dus strijd met onder ander de Wro. Het bestaand gebruik in de zin van artikel 3.38 lid Wro dient te worden geregeld. Hiervan is in dit geval geen sprake. Ook word er in de wetenschap en literatuur veel geschreven over de beheersverordening, bestaand gebruik en het verkeerd gebruik van de beheersverordening, zie bijvoorbeeld Professor P.J.J. van Buuren. Op grond van de wetenschap en literatuur is de bestemming en het gebruik van het instrument beheersverordening in dit geval niet mogelijk en in strijd met het recht.

Ik ga uit van bestaand gebruik beperkt uitgelegd. Het moet gaan om de feitelijke bestaande situatie. Daarvan is hier geen sprake. Ook is er van eventueel ander bestaand gebruik geen sprake.

Ook is er is hier wel degelijk sprake van ruimtelijke ontwikkelingen in de zin van artikel 3.38 lid 1 Wro.

Ook is hier sprake van ruimtelijke ontwikkelingen die worden voorzien in de zin van artikel 3.38 lid 1 Wro.

Er is hier dus geen sprake van beheer maar van gebruik. Er is sprake van ontwikkeling.

Bij deze nieuwe ontwikkelingen dient een bestemmingsplan te worden opgesteld en dient een bestemmingsplan te worden gebruikt als instrument.

Ook is de bestemming verkeer verblijfsgebied en het gebruik van het instrument beheersverordening in dit geval niet voldoende gemotiveerd in de toelichting bij de ontwerpbeheersverordening Havengebied.

Gezien het bovenstaande had het gebied aan het Groene Strand en het Seinpaalduin als natuur bestemd dienen te blijven en te worden. De natuurwaarden zijn aanwezig. Ook dient de Kom rechtens beschermd te worden.

Het gebied aan het Groene Strand en het Seinpaalduin dient de bestemming natuur te behouden en te krijgen.

Graag zou ik mijn zienswijzen nader (mondeling) willen toelichten.

Ik wacht uw reactie af.

Hoogachtend,

Aan: Gemeenteraad Texel

Betreft: Reactie Ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee

Datum: 14 januari 2015

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij willen wij met twee vragen/opmerkingen reageren op bovengenoemd ontwerpbeheersbesluit.

1. Tijdelijke ankerplaats langs de dijk ten oosten en/of noorden van Texel voor visboten en dergelijke. Van oudsher worden kleine boten op genoemde locaties verankerd omdat daar geen havens zijn. Dit gebruik zijn wij niet tegengekomen in het ontwerpbeheersbesluit en wij willen erg graag van deze mogelijkheid van ankeren gebruik blijven maken. Mocht deze activiteit wel genoemd zijn, dan is onze vraag overbodig.
2. Omdat de activiteiten "pierenwinning en pieren steken" vrij veel verwarring opleveren, stellen wij deze vraag. Onze activiteit pierenwinning wordt genoemd, met vergunning, onder de activiteit visserij en wordt als ondergeschikt gebruik aan de bestemmingsomschrijving van de bestemming 'water' genoemd. Bij de bestemmingsomschrijving "water" zijn meerdere activiteiten daaraan ondergeschikt te vinden. De lijstjes volgend lijkt de pierenwinning bij de visserij ingedeeld te zijn, maar daarbij wordt geen beroepsvisserij genoemd. Het kan zo makkelijk verward worden met 'het steken van pieren voor eigen gebruik', een wezenlijk verschil met de beroepsmatige pierenvisserij. Wij gaan ervan uit dat hier de beroepsmatige activiteit bij de (beroeps)visserij bedoeld wordt voor de pierenwinning. Mocht de pierenwinning niet bij de (beroeps)visserij ingedeeld zijn dan zien wij dat graag alsnog ingevoegd.

Met vriendelijke groet,

MH, hierbij een reactie op ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee. Ik ben eigenaar van de volgende percelen ferwerderadeel . Op het moment geldt hiervoor bestemmingsplan ferwerderadeel buitendijks ,met als bestemming agrarisch. uitgezonderd .Zo is mij verteld door een ambtenaar van het gemeentehuis in ferwert. Er wordt gesteld dat in de nieuwe verordening wordt vastgelegd wat er al gebeurt. Dat houdt voor mij in veehouderij en akkerbouw gebruik in de ruimste zin van het woord. Waaronder beweiden met vee, groenvoederwinning, bemesten met organische mest en kunstmest, sproeien met gewasbeschermingsmiddelen en bodembewerkingen (ploegen, eggen, frezen etc). Daarnaast aardappelteelt met als doel aardappelrassen te selecteren welke zoutminnend zijn. Als ook dagrecreatie i.v.m. minicamping. Bovenstaande lijst is niet compleet maar geeft een redelijk beeld. Ik ga er vanuit dat bovenstaande mogelijk blijft. Zo niet dan maak ik bezwaar en claim tevens waardevermindering en verdere financiële schade. hoogachtend:

12-01-2015

Onderwerp:

Reactie Ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee.

Aan de Raad van de gemeente Eemsmond.

In de ontwerpbeheersverordening staat in de Toelichting onder

Hoofdstuk 2.3.2., gemeentelijke wensen Eemsmond (pag. 18):

-Graag ruimte voor beleven van de natuur opnemen binnen het toepassingsbereik van de beheersverordening, waarbij gedacht wordt aan wadlopen, een tocht / pad door de kwelder ect.-

Het antwoord hierop is :- Dagrecreatief medegebruik is toegestaan als ondergeschikt gebruik van de Waddenzee.-

Het woord medegebruik is niet juridisch onderbouwd in de begrippenlijst. Daarom moeten wij ons baseren op Van Dale.

Deze omschrijft dit als:-het gebruik van iets door een ander belanghebbende dan de eigenaar.- Deze definitie opent de mogelijkheid dat bij medegebruik derden zonder toestemming van de eigenaar gebruik kunnen maken van diens eigendom.

Ondergetekenden zijn eigenaar van een kwelder te

Wij zien de ontwerpbeheersverordening dan ook als een verklaring van de Gemeente dat een ieder die zegt belanghebbende te zijn, toegang heeft tot deze eigendom. Wij zien dit als een ongeoorloofde uitholling van dit eigendom.

De overheid dient in haar wet- en regelgeving duidelijk te zijn en dat die niet voor tweëerlei uitleg vatbaar is.

Wij verzoeken U daarom de formulering te wijzigen in die zin dat recht wordt gedaan aan het eigendomsrecht van de kwelder wat U in de ontwerpbeheersverordening die ter visie ligt ter discussie stelt.

Getekend,

Colofon

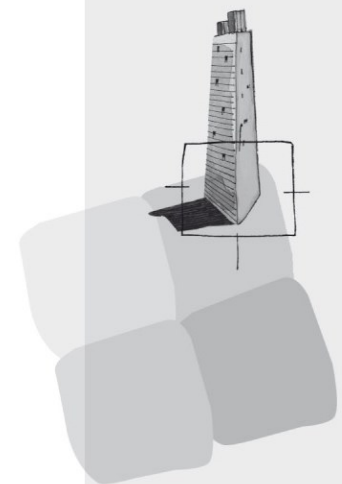
Opdrachtgever
De Waddeneilanden

Contactpersoon
dhr. A.J. Zijlstra

Rapport
BügelHajema Adviseurs bv
mw. mr. M. de Jager
dhr. J.A. van der Ploeg MSc

Projectleiding
BügelHajema Adviseurs bv
dhr. ir. D. Terpstra

Projectnummer
550.42.50.00.01

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
T 058 215 25 15
F 058 215 91 98
E leeuwarden@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort